

DARBININKAS

Vol. LXXIX, Nr. 1
Sausio - January 7, 1994 Penktadienis - Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

-- **"Baltijos biržos"** prekybos namai nuo gruodžio 16 d. iki sausio 14 d. Vilniuje "Perгалės" kino teatre surengė gamintojų ir didmeninių bazių Kalėdinę ir Naujųjų metų mugę.

-- **Ignalinos atominės** elektrinės ir Vokietijos firmos "GNB" vadovai pasirašė kontraktą dėl 60 konteinerių patiekimo tarpiniam reaktorių panaudoto branduolinio kuro saugojimui. Konteineriai bus pagaminti Vokietijoje ir atgabenti į Lietuvą, praėjus metams nuo kontrakto pasirašymo.

-- **Lietuvos vyriausybė** oficialiai pasiūlė Seimui perleisti jį jos reguliavimo sferą aplinkos apsaugos departamentą. Jeigu Seimas sutiks su pasiūlymu, departamentas bus reorganizuotas į ministeriją.

-- **Ginklas**, kuriuo buvo nužudytas žurnalistas Vitas Lingys surastas. Žudikai šovė iš dujinio pistoleto, perdūrė jį kovinį. Po to jie ginklą įmetė į Neris upę. Su laikytieji įtariamai žudikai parodė tą vietą, kurioje reikėjo ieškoti ginklo, ir po dvi savaites trukusios paieškos ginklas buvo ištrauktas ir tapo vienu svarbiausių iš daiktinių įrodymų.

-- **6 tūkstančiai tonų** pašarų iš Italijos per praėjusius metus jau devintą kartą buvo atgabenta laivų į Klaipėdos uostą.

-- **Tūkstančio lietuviškų knygų** siunta pasiekė Puską. Tai Kalėdų dovana Lenkijos lietuviams ir jų vaikams. Knygų rinkimo akciją organizavo "Tėviškės žinių" laikraščio redakcija.

-- **Baltijos valstybių** prezidentų pareiškimai dėl NATO ir dėl Baltijos ir Šiaurės bendradarbiavimo gruodžio 15 d. po dvi valandas trukusio pasitarimo priimti. Pirmasis adresuojamas sausio 10-11 d. Briuselyje įvyksiančiam NATO valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimui. Jame NATO pavadintas "pagrindiniu ilgalaikiu mūsų saugumo užtikrintoju".

-- **Ekonomikos ministerijoje** įvyko pasitarimas dėl "Lietuvos" viešbučio Vilniuje privatizavimo. Konkursas viešbučiui privatizuoti dar nesibaigė, tačiau buvo tartasi su kompaniją "Cambridge group" ir KPMG Peat Marwick atstovais.

-- **Įmonė "Vytis"**, vykdanči valstybinius karinius užsakymus, bankrutuoja. Ji yra sukūrusi tris automatų modifikacijas, minosvaidžius, gamino šovinius granatas, minas. Dabar "Vytis" atjungiamas nuo komunikacijų, 150 darbininkų priverstinai "atostogauja" turima 150 tūkstančių litų skolos. Įmonė priklauso ne Krašto apsaugos, o Pramonės ir prekybos ministerijai. Latvija pasiūlė nupirkti visą gamyklą, pradedant įrengimais, technologija ir baigiant pastatais.

-- **Lietuvos premjeras** A. Šleževičius pagal Lietuvos prezidento A. Brazausko gruodžio 20 d. dekretą nuo gruodžio 22 d. iki sausio 3 d. atostogavo. Laikinais premjero pareigais ėjo ministras Eduardas Vilkelis.

-- **Pavertus litais**, daugiausiai per mėnesį uždirba estai - vidutiniškai po 406 Lt per mėnesį, latviai - 361 Lt, Rusijos Kaliningrado srities gyventojai - 249 Lt, lietuviai - 226 Lt, baltarusiai - 101 Lt.

SAJŪDIS KEIČIASI, KAD GYVUOTŲ

— Suvažiavimas daug staigmenų neatnešė —

Lietuvos Sąjūdžiui jau seniai buvo iškėlę opūs klausimai: ar Sąjūdis turi būti visuomeninė organizacija, ar turi nutraukti savo veiklą, ar tapti partija, ar išlikti tokiu, kokiu ir buvo - visuomeninė politinė organizacija.

Pagal Lietuvos Sąjūdžio seimo tarybos 1993 m. gruodžio 15 d. protokolą, iš viso Lietuvoje yra 13,000 Sąjūdžio dalyvių, turinčių nario pažymėjimus. Konferencijoje dalyvavo 3,572 delegatai. Už tai, kad Sąjūdis taptų visuomeninė organizacija balsavo 2,729 raijonų ir miestų delegatai, 304 nuomone, Sąjūdis turėtų nutraukti savo veiklą, 18 balsavo, kad jis taptų politine organizacija, ir 344 - už tai, kad jis liktų toks, koks buvo.

Praėjusių metų gruodžio 18 d. Vilniaus profsąjungų rūmuose įvyko IV Sąjūdžio suvažiavimas. Pavadinti jį istoriniu, taip kaip pirmąjį Sąjūdžio suvažiavimą, niekas šiandien neišdrįstų. Šis ketvirtasis suvažiavimas įeis tik į Sąjūdžio istorijos knygas.

Suvažiavimo tikslas buvo vienas - nulemti Sąjūdžio ateitį. Savo ramybe ir darbingumu suvažiavimas priminė senesnius įvykusius Tėvynės Sąjungos - Konservatorių forumą. Mandatų komisija konsultavo, kad iš 635 delegatų suvažiavime dalyvavo 540, t.y. apie 85%.

Įžanginę kalbą pasakė Sąjūdžio garbės pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis. Jis pasakė, kad susirinkta ketvirtą kartą apmąstyti Sąjūdžio darbų - atkovota laisvė, pakloti demokratijos pamatai. Landsbergis apžvelgė dabartinę Lietuvos vidaus ir užsienio politiką: "Esame didžiųjų jėgų sąveikos sistemoje. Ta sąveika - Rusija - Vakarai - nieko gero Lietuvai nežada. Rusija žirinovskėja, Vakarai

ruošiasi ją finansiskai remti. Vakarai leido palaužti nepriklausomybės siekiantį Kaukazą, toleruoja Rusijos grasinimus Baltijos šalims. Dabartinė Lietuvos politika nereali tos tikrovės atžvilgiu".

Sąjūdžio seimo tarybos ir struktūrų veiklą suvažiavime apžvelgė A. Katkus. Išpūdingą pranešimą apie padėtį Lietuvoje perskaitė prof. Vytautas Kubilius.

Apie žemdirbių sąjūdį ir kaimo reikalus klabėjo V. Lapė. Kaimas yra atsideręs politinių vėjų sukuryje: padėjo LDDP ateiti į valdžią, padės ir išeiti. Ūkininkai pagamina daug produktų, miestiečiai nebeįstengia jų nupirkti, perdirbimo įmonės dirba tik trečdaliu pajėgumų ir lupa paskutinį kailį nuo kaimo ir miesto žmonių. Vyriausybė neieško rinkų užsienyje, nes tauto mažų įmonių, nekuria kooperacijos. Kaime žmonės arti bado ribos. Vaikai alpsta nuo avitaminozų, ne vienas metė mokyklą, derlius supūdytas. Žmonių entuziazmas, noras atgauti žemę, virto pykčiu. Ūkininkų genocidas tęsiasi. Lapė akcentavo: "Skaitydami žemdirbių laiškus, girdime baimę ir pagalbos šauksmą". Kaime pavojingą ribą pasiekė girtavimas, tuštėja bažnyčios, žmonės neskaito laikraščių.

Apibūdintas šiandieninės tikrovės vaizdas padėjo diskusijom apie Sąjūdžio ateitį. Nors diskusijose beveik pusė kalbėtojų įvairiais argumentais grindė siūlymą palikti Sąjūdį tokį, koks buvo, suvažiavimas balsų dauguma nutarė, kad nuo šiol Sąjūdis bus visuomeninis judėjimas: už tai balsavo 468 delegatai, 32 - už Sąjūdžio panaikinimą, 30 - už Sąjūdį kaip visuomeninį politinį judėjimą. Niekas nebalsavo už tai, kad Sąjūdis virstų politine organizacija.

Po balsavimo K. Uoka perskai-

tė aštuonių sąjudininkų pareiškimą. Jie nepritaria Sąjūdžio statuso pakeitimui; pagrindinis argumentas - daugumoje raijonų ir miestų Sąjūdžio tarybų, taip pat ir seimo taryboje, pažeidžiant statusą, vyravo vienos partijos - Tėvynės Sąjungos - dauguma.

Šis pareiškimas audringo pasipiktinimo ar pritarimo nesukėlė ir darbas tęsėsi toliau. Buvo patvirtinti nauji Sąjūdžio įstatai ir programa, išrinkta taryba ir naujasis pirmininkas - istorikas R. Butūra.

Priimta Sąjūdžio deklaracija ir rezoliucijos: "Dėl Lietuvos santykių su Rusija", "Dėl Genocido tyrimo centro vadovo kandidatūros", "Dėl padėties kaime", pareiškimai: "Dėl opozicijos atstovų persekiojimo", "Dėl ketinimo nuginkluoti Savanoriškąją krašto apsaugos tarnybą".

Paskutiniame pareiškime "Dėl Sąjūdžio vardo" teigiama, kad susikūrus Lietuvos Sąjūdžiui kaip nacionaliniam išsivaduojamajam judėjimui ir jam tapus įtakingiausia politine jėga, prasidėjo įvairių bendrųjų diskredituoti Sąjūdžio vardą ar jį pasisavinti. Suvažiavimas pareiškė, kad "Sąjūdžio, kaip Lietuvos nepriklausomybės ir valstybingumo atkūrimo judėjimo, vardą neturi teisės pasisavinti jokia atskira partija ar organizacija ir šio vardu naudotis savo interesams".

Sąjūdis išliko. Jo paskelbimas visuomenine organizacija, geriau atskleis jo tikrąjį šiandienos pobūdį. Sąjūdis reikalingas, nes iškovoti laisvę jį įtvirtinti nėra taip sunku kaip ją išsaugoti.

Lietuvą turi burti Sąjūdžio dvasia, ir ne tik atsiminimų apie pirmąjį Sąjūdžio suvažiavimą dvasia, bet ir viltis, įžiebtą ketvirtajame - Sąjūdis gyvas, šiandien vėl reikalingas. Jis keliasi iš naujo.

Trakų pilis ir Galvės ežeras laukia pavasario ir turistų. Algimanto Žižūno nuotrauka

JUNGTINĖS TAUTOS 1994-UOSIUS PASKELBĖ ŠEIMOS METAIS

Prieš dvejus metus Jungtinių Tautų organizacija 1994-uosius metus paskelbė Tarptautiniais šeimos metais, tokiu būdu paragindama pasaulio valstybes susitelkti ties šeimos problemomis. 1993 lapkričio mėn. Maltoje vyko tarptautinis nevyriausybinių organizacijų forumas, aptariančias, kaip yra pasirengta šiems metams. Forumo tema — "Padėkime šeimai vardan asmens ir visuomenės gerovės". Daugiau negu 1000 forumo dalyvių atstovavo šimtui pasaulio valstybių. Šventojo Sosto delegacijai forume vadovavo Popiežinės šeimos tarybos pirmininkas kardinolas Lopez Trujillo. Forumą atidarė Jungtinių Tautų Organizacijos sekretorius Boutros-Ghali.

Jungtinių Tautų organizacijos Tarptautinių šeimos metų koordinatorius dr. Henryk Sokalski Vatikano radijui duotame interviu pastebėjo, kad šeimos tema pirmą kartą taip plačiai pristatoma tarptautinėje bendruomenėje. Iš pradžių buvo nuogastavimų, kad ši tema gali sunkiai sietis su kitomis svarbiomis tarptautinėmis problemomis — o būtent: su moters padėties klausimu, su narkomanijos problema. Tačiau daugiau negu 120 šalių parengė savo valstybines programas, skirtas šeimos metams ir įsteigė koordinacinius šeimos metų komitetus. Vienoje, New Yorke ir Paryžiuje veikia nevyriausybinių šeimos problemomis besirūpinančių organizacijų komitetai.

— Lietuvos Respublikos pasai jau išduoti 2,531.947 žmonėms — beveik visiems jos piliečiams. Tai atlikta per dvejus metus. Kompiuterizuotas pasų išrašymo centras dirbo trimis pamainomis, per parą buvo išrašoma po 17,000 pasų. Migracijos tarnybų darbuotojai, patikrinę 41,000 pasų, 250 rado išduotus neteisėtai ir paskelbė negaliojančiais.

— "Gedimex", bendra Vokietijos ir Lietuvos įmonė, atstovaujanti JAV automobilių kompanijai "General Motors", Kaune atidarė prekybos saloną. Čia prekiaus automobiliais "Cadillac", "Buick", "Pontiac", "Chevrolet", džipais "Blazer" ir "Opel". Tai šeštasis automobilių salonas Kaune.

— Rokiškyje Baltijos šalių sūrių gamintojų konferenciją surengė Lietuvos pienininkų asociacija, Norvegijos - Lietuvos įmonė "COIsen-Baltic" ir bendrovė "Rokiškio sūris". Be lietuvių, latvių, estų, dalyvavo ir olandų bei vokiečių firmų sūrininkai.

— "Phillip Morris Lietuva" bendrovės vadovai, apsilankę Kauno vaikų klinikoje, padovanojo japonų "Toshiba" firmos ultragarso aparatą "Capasee". Juo tiriama širdis ir kiti vidaus organai, nustatomi naujųjų susirgimų. Tokios gydymo įrangos niekur kitur Lietuvoje nėra, jos vertė — daugiau kaip 50,000 Vokietijos markių. Pasak generalinio direktoriaus M. Duerst, panašią dovaną "Phillip Morris" Lietuva" bendrovė numatėsi įteikti ir Klaipėdos vaikų ligoninei.

Būta ir sunkumų bei prieštaravimų. Visų pirma — dėl šeimos sampratos. Jungtinių Tautų organizacija remiasi Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje pateiktu šeimos apibrėžimu, kuriame šeima nusakoma kaip pagrindinė visuomenės ląstelė, kuri turi būti valstybės ir visuomenės globojama bei saugojama. Kai kas būkštavo, kad Jungtinių Tautų organizacija nori primesti kokį nors vieną šeimos modelį. Bet Jungtinių Tautų organizacija jungia valstybes su skirtinga socialine bei politine santvarka ir pripažįsta tų valstybių kultūrinis bei religinius skirtumus.

Taip pat moterų organizacijos buvo susirūpinę, ar šeimos metai neišvirs mėginimais uždaryti moterį namuose, sugrąžinti ją prie namų darbų, ar nesudarys progos pasisakyti prieš moterų ir vyrų lygybę. Tačiau Jungtinių Tautų organizacija visose Tarptautinių šeimos metų programose pabrėžė, kad atsakomybė už šeimą, už vaikus tenka lygiai vyrui ir moteriai, ir kad šeimoje turi būti gerbiamos kiekvieno nario žmogaus teisės.

— Galėjo taip pat atsitikti, — dar pasakė savo interviu dr. Sokalski, "kad šeimos teisės būtų iškeltos, o jos pareigos užmirštos, bet taip neįvyko. Pati tarptautinių šeimos metų tema yra "šeimos galimybės ir atsakomybė besikeičiančiame pasaulyje". Gi šeimos metų devizas: "Sukurkime mažąją demokratiją pačioje visuomenės širdyje".

Neturtinga Lietuva tik liaudžiai...

Pirmasis Lietuvos Seimas teturėjo 78 narius ir jų užtekė, dabar - 141 nari. 1994 m. išlaidos Seimo išlaidymu numatytos 4,6 karto didenės negu kad 1993 m.

Prezidentas A. Smetona teturėjo adjutantą ir asmeninį vairuotoją, kuriam atlyginimą mokėjo iš savo algos, o dabartinis Lietuvos Prezidentas turi 30 įvairių patarėjų ir referentų, bei kita tiek kanceliarijos darbuotojų. Prezidentūros išlaidymui išlaidos 1994 m. padidintos 18 kartų lyginant su 1993 m.

Lietuvos prezidentas skuba statyti sau valstybinę vilą ant Urbo kalno Nidoje, kurios pirminė sąmatinė vertė 2,7 milijono litų. Buvusi vadinamoji "Kosyginos vila" jam pasirodė per prasta - nugriovė ligi pamatų net be Kultūros paveldo inspekcijos žinios. Kai kam įstatymai vis dar negalioja... Prieškarinėje Lietuvoje buvo 8 ministerijos, dabar Lietuvoje - 16, be to premjeras reikalauja dar ir septynioliktosios - Bendrųjų reikalų ministerijos.

LDDP "rinkimų į Seimą programoje" rašė: "taupiai naudoti išdo lėšas, krašto išteklius, sumažinti valdymo aparatą, panaikinti bet kokio rango valdininkų privilegijas".

Tai, neturtinga Lietuva šiandien yra tik liaudžiai, bet ne jos "tarnams"...

Vilniuje prasidėjo Sausio 13-osios žudynių organizatorių teismas. Priekyje garsusis Valerij Ivanov, "Jedinstvo" organizacijos vienas iš vadovų, dalyvavęs televizijos bokšto puolime. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

VLADIMIR V. ŽIRINOVSKIJ: AR NEPANAŠUS Į STALINĄ?

Advokato S. Povilo Žumbakio komentarai, transliuoti Chicagoje 1993 m. gruodžio 26 d. per "Amerikos Lietuvių Radijo" programą, kuriai vadovauja Anatolijus Šlutas.

-0-

Rusijos rinkimų rezultatai jau žinomi. Labai sunkiai buvo pravešta nauja Konstitucija, suteikianti didelę galią Prezidentui — šiuo metu, Boris Jelcin.

Prezidento "reformatoriai" kandidatai nelaimėjo balsų daugumos į Atstovų rūmus — Dūma, kaip gal daugumas tikėjosi. Su trupučiu laimės, po daugelio kompromisų, dešinieji — reformos kandidatai — gal ir galės sudaryti silpną koaliciją. Bet aukštesniojoje Parlamento kameroje prezidentui B. Jelcin bus dar sunkiau. Ten jo laukia dar daugiau prieštaraujančių politikų.

Atrodo, reformos bus sulaukytos arba jų eiga gerokai sulėtinta, prisidedant prie populiarus protesto prieš ekonominius pakeitimus ir iš baimės Vladimir V. Žirinovskij, kurio partija — Liberalų Demokratų Partija —

surinko ketvirtį balsų. (Atrodo, seni bolševikai mėgsta naudoti "Demokratų" vardą savo naujų partijų pavadinimuose...)

Stiprus V. V. Žirinovskij pasirodymas nustebino Vakarų spaudą ir nugąsdino politikus. Diplomatai pradėjo aiškintis, kodėl nesuvokė jo populiarumo. Daugiausiai nukentėjo rusų politikos "ekspertai" Vakaruose, kurie net nesapnavo tokių rezultatų.

Rezultatams pradėjus aiškėti, Vakarų spauda, radijo ir TV žurnalistai V. V. Žirinovskij pradėjo lyginti su A. Hitleriu. Nes, pagal juos, šis "rusas" turįs daug bendrų savybių su A. Hitleriu.

Tiek A. Hitleris, tiek V. V. Žirinovskij manė, esą gyvenimo nuskriausti; abu turi norą vadovauti svetimam kraštui, ne savam (A. Hitleris labai norėjo būti vokiečiu, nors gimė Austrijoje... V. V. Žirinovskij gimė Kazachstane, tačiau yra pilnai įsitikinęs, kad taps Rusijos Prezidentu); abu netoleruoja tautinių mažumų; abu nemėgsta ir nepasitiki svetimtaučiais; abu linkę valdyti jėga, baime, grasinimais. A. Hit-

leris praktikoje įrodė, o V. V. Žirinovskij kalbomis, kad toleruoja žudynes; abu nori praplėsti savo adaptuotų kraštų sienas — bet kokiū būdu užimti kaimynų žemes Rytuose ir Vakaruose. abu geri oratoriai — moka užburti mases savo kalba; abu aršūs antisemitai ir antikrikščionys.

Vakarų spauda daugiausiai ir kartoja tų dviejų diktatorių — A. Hitlerio — V. V. Žirinovskij asmenišką savybę: žmogaus teisių negerbimą, ypač antisemitizmą ir, žinoma, jų fanatišką tautiškumą. Iškilus asmenybei su panašiomis savybėmis, jis tuoj pat yra pradamas lyginti su A. Hitleriu, suteikiant jam fašisto vardą. Net Saddam Hussein — Irako žudiką prezidentas G. Bush ir spauda lygino su juo.

Bet kuo gi skiriasi draugas J. Stalinas nuo šių nemalonių tipų? J. Stalinas irgi negimė Rusijoje — jis gimė Gruzijoje. Jis taip pat nesiskaitė su jokiomis žmogaus teisėmis. Valdė jėga, baime, žudymais, žiaurumu ir genocidu. Lygiai, kaip ir A. Hitleris, J. Sta-

linas nemėgo žydų, krikščionių ir tautinių mažumų, kurias jis įtardavo. Reikia prisiminti, kad rusų krašte antisemitizmas buvo išplitęs žymiai daugiau, negu vokiečių tarpe prieš karą. J. Stalinas buvo nacionalistas fanatikas, kaip ir A. Hitleris. J. Stalino tauta — bolševikų tautos konceptas.

Įgavęs valdžią, A. Hitleris bandė išnaikinti žydų ir čigonų tautas. J. Stalinas neatsiliko. Pastarasis bandė išnaikinti eilę tautų ir sumindyti užimtus kraštus. J. Stalinui sekėsi geriau. Jis valdė ilgiau, terorizuodamas Rusiją ir Centrinę Europą. Kadangi J. Stalinas turėjo daugiau laiko ir pritariančių vakariečių, ypač spaudos ir akademijos tarpe, jo nuodėmės — nors skaičiais žymiai pralenkiančios A. Hitlerio — nebuvo taip minimos. Komunistai žudikai prieš karą, jo metu ir po karo buvo užmiršti tarptautinių teisių. Jiems nebuvo pradėtas Nūrenbergo tipo teismas. Ir šiandien jų niekas negaudo ir nebaudžia... Jie miršta savo purvose lovose — daugiausiai nuo degtinės...

Kadangi V. V. Žirinovskij sakosi norįs perimti Rusijos valdžią ir atgaivinti Rusijos — Sovietų Sąjungos imperiją, ar nebūtų logiška lyginti jį su J. Stalinu, valdžiusiu tą pačią teritoriją, o ne su A. Hitleriu, kuris buvo svetimo krašto diktatorius? O kodėl gi nelyginti jį su abiem žudikais? Kur yra paslėpta ta stebuklinga lazdelė, kuria tik pamojus, žmogus tampa fašistu... Nesvarbu, kad jis yra bolševikas ir norį atstatyti komunistinę vergijos imperiją? Ne nacių ar fašistų kraštą, o seną komunistinę imperiją?

Atsakymas per sudėtingas trumpam komentarui. Bet, tuo pačiu manyčiau, yra svarbu suprasti, kaip besinaudodami analoginiu palyginimu, Vakarų žurnalistai ir komentatoriai išreiškia savo gilią simpatiją kairiesiems.

Dešimtmečiais Vakarų žurnalistai palankiai ir švelniai rašo apie komunistus — bolševikus, net pakrikštydami juos marksizmo vardu, vietoj komunisto. Net ir po to kai A. Solženicyn priminė pasauliui gulagų genocidą ir komunistų-bolševikų nežmonišką elgesį.

Reikia pastebėti, jog daugelis vakariečių akademikų ir žurnalistų — mūsų progresyvių intelektualų — patys buvo linkę į kairę. Tiek palinkę, jog kartais net bandė pralenkti komunistų iš kairės...

Net tuo metu, kai sovietų komunistai bandė išžudyti Ukrainos gyventojus — vardan ekonominės reformos... kai žuvo tarp 6 ir 10 milijonų nekaltų žmonių, garsiausio Vakarų laikraščio "The New York Times" žurnalistas, tuo metu gyvenęs Ukrainoje ir daug rašęs iš ten, nepastebėjo ir nematė to nežmoniško bado. Nenorėjo pastebėti, jog "draugas" "dėdė J. Stalinas" bandė su-

naikinti visą ukrainiečių tautą (nors kai kurie argumentuoja, kad jis bandė išžudyti tik turtinuosius. Atrodo, kad tai, pagal juos, sumažina J. Stalino nuodėmes...)

Įdomu, jog žurnalistai lygina pusiau žydų kilmės V. V. Žirinovskij su A. Hitleriu. Rašoma, kad pačių žydų antisemitizmas yra dar niekšiškesnis, negu ne žydų. Tai suprantama, nes tas, kuris teršia savo lizdą, yra išgama ir jį galima išmesti iš to lizdo. Bet ar V. V. Žirinovskij lyginamas su A. Hitleriu nėra jo tikrojo veido užmaskavimas? Gi Vladimir nori net sudaryti sutartį su vokiečių ekstremistais neo-naciais, kaip anais laikais J. Stalinas planavo pasidalinti Rytų Europą

su savo mėgiamu Adolfu, ne kaip fašistas, bet kaip partneris.

Toks neiškus ir klaidinantis, bet sutartinas V. V. Žirinovskij lyginimas su fašistu, o ne komunistu ideologu, yra gąsdinantis reiškinys. Tol, kol mūsų intelektualai ir politikai neatsibus, kol nepripažins, jog nėra skirtumo tarp A. Hitlerio nacionalinio fašizmo ir J. Stalino bolševikinio tautinio komunizmo, tol Rusijos kaimynystės bus pavojinga. Maskva, Washingtonas ir Vakarų Europa bandydami nuraminti V. V. Žirinovskij rėmėjus, jau šiandien stengsis įtikti jų norams, nekreipdami dėmesio į tikrus motyvus... O tie norai, A. Hitlerio ar J. Stalino tipo, mūsų tautai kelia labai rimtą pavojų.

VIRGINIA ALEKSANDRAVIČIŪTĖ, lietuviškai kalbanti advokatė, teikia paslaugas IMIGRACIJOS bei ŠEIMOS teisiniuose reikaluose. The American Immigration Lawyers Association narė. Turi leidimą praktikuoti Massachusetts ir Washington, D.C. One Bulfinch Place, Suite 100, Boston, MA 02114. Tel.: (617) 723-2242; FAX: (617) 723-1899.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujaj vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvi niai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-9.30 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bay-side, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga, girdima sekmdieniais nuo 12 iki 1 val. popiet. "Lietuvos atsiminimai" programa iš tos pačios stoties, girdima sekmdieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

JT GENERALINĖ ASAMBLĖJA BAIGĖ 1993 METŲ DARBĄ

Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja gruodžio 23 d. paskelbė pertrauką savo darbe, šventėms suspenduodama savo 48-ąją sesiją, praneša Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėse Tautose.

Skelbdamas sesijos pertrauką, Asamblėjos Prezidentas Gajanas Ambasadorius Insanally trumpai apžvelgė trijų mėnesių atliktą JT darbą ir tarptautinę politinę bei ekonominę padėtį. Prezidentas pavadino pirmuosius sesijos mėnesius produktyviais, tačiau skatino nesilpninti pastangų reformuoti ir gerinti JT darbą. Tarp svarbiausių ateities darbų Prezidentas paminėjo būtinumą stiprinti kolektyvinio saugumo mechanizmą tam, kad tarptautinė bendrija galėtų "apginti valstybių-narių suverenumą ir teritorinį vientisumą nuo išorės puolimų". Tuo tikslu svarbu tęsti pradėtus diskusijas dėl Saugumo Tarybos sudėties pakeitimų, kad ji tiksliau atspindėtų dabartinę pasaulines realijas, sakė Asamblėjos vadovas. Norint plėsti JT ryšius su įvairiomis regioninėmis organizacijomis, pvz. Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija, prezidentas Insanally išreiškė savo norą kitų metų pradžioje New Yorke susaukti šių organizacijų vadų pasitarimą.

Lietuvos delegacijai pirmoji šios sesijos dalis buvo aktyvi ir

reikšminga. Rugsėjo pabaigoje Jungtinėse Tautose pirmą kartą lankėsi Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas. Savo viešnagės New Yorke metu Lietuvos valstybės vadovas pasaulio bendrijai išdėstė savo šalies prioritetines užsienio politikos kryptis, susitiko su JT Organizacijos vadovu generaliniu sekretoriumi Boutros Boutros-Ghali, ir eile valstybių atstovų.

Lietuvos delegacijos atstovai aktyviai dalyvavo Asamblėjos darbe. Bendrų pastangų su Latvijos ir Estijos atstovais dėka Asamblėja antrus metus iš eilės visuotiniu sutarimu priėmė rezoliuciją, palaikančią Baltijos valstybių siekius stiprinti saugumą savo regione, užtikrinant Rusijos kariuomenės greitą ir visišką išvedimą iš visų trijų valstybių. Lietuvos delegacija taipogi parėmė Estiją ir Latviją prieš Rusijos kaltinimus dėl tariamų rusakalbių gyventojų teisių pažeidimų.

(nukelta į 5 psl.)

Žemdirbių demonstracijos prie Vyriausybės rūmų Vilniuje detalė. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —**Kokie buvo 1993-ieji**

Prabėgo 1993-ieji metai. Trečius metus nepriklausomai Lietuvai jie tapo pirmaisiais tikrai laisvais metais. Pirmieji laisvi rinkimai į Lietuvos prezidento postą, Rusijos kariuomenės išėjimas ir laisvos dvasios kupinas Šv. Tėvo vizitas Lietuvoje. Visus tris svarbiausius įvykius Lietuvoje susiję lietuvių tautos laisvės siekiai ir jų įgyvendinimas.

Nuo pat metų pradžios Lietuva gyveno pasiruošimo susitikimui su Jonu Pauliumi II dvasioje. Rusijos kariuomenės išėjimas iš Lietuvos tapo imanomu tik visų Lietuvos žmonių nepailstamo ryžto dėka. Laisva nuo svetimų kariuomenės Lietuvos žemė atsivėrė Šv. Tėvo vizitui. Laisva fiziškai, Lietuva panorio tapti laisva dvasiškai. Kiekvieną Lietuvos žmogų pasiekė viltingi ir kupini prasmės Šv. Tėvo žodžiai. Dar ilgai Lietuva apmąstys kiekvieną sakinį, kiekvieną mintį. Jos turėtų tapti kasdieniais Lietuvos žmonių darbais ir jų kelrodžiais, kad ateitis būtų pradėta statyti nuo pamatų.

Daug ir nerimą keliančių dalykų įvyko 1993-aisiais. Žurnalisto Vito Lingio nužudymas sukrėtė ne tik Lietuvą, bet ir pasaulį. Nusikaltimų skaičiaus išaugimas, kainų kilimas, ekonomikos smukimas, streikai, nepasitikėjimas rytdiena persunkė kiekvieną Lietuvos gyvenimo dieną.

Tačiau ne tokius turėtume prisiminti 1993-uosius. Tebūnie tai vilties metai - vilties, kad Vito Lingio žudikai bus nuteisti, vilties, kad sausio 13-osios aukos ramiai galės išsėsti gimtojoje žemėje - žudynių organizatoriai bus nuteisti, vilties, kad Lietuva prisikels, nes kiekvienas jos žmogus pažvelgs į savo sąžinę.

Tegu vilties tiltas susieja 1993-uosius su 1994-aisiais metais, juk viltis reikalinga ne tik kiekvienam žmogui, bet ir visai šaliai. Lietuva viltį turi - ji laisva. Ir tik laisvi žmonės gali būti kelyje į Tiesą, Gėrį ir Laime. Nesustokime, išsaugokime Viltį 1994-aisiais metais.

Lietuvoje ir apie Lietuvą

Sausio 15 d. Lietuva priimta į Tarptautinę finansų korporaciją. Po pasirašytos sutarties Lietuva tapo 15-ąja šios organizacijos nare.

Sausio 27 d. Kauno V. D. Universiteto Senatas naujuoju rektoriumi išrinko prel. Bronių Vaškėlį iš Chicagos. Jis buvo įvedintas birželio 11 d.

Vasario 14 d. įvykusiame rinkimuose Algirdas Brazauskas išrinktas pirmuoju po karo ir okupacijų Lietuvos prezidentu, gavęs 60% rinkėjų balsų. Pirmajame pareiškime jis pasmerkė savo komunistinę praeitį ir žadėjo pagreitinti privatizaciją bei remti užsienio investicijas.

Vasario 19 d. Lietuvos vyskupas atvyko į Romą. Tiek tuome-

tinis vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas Vincentas Sladkevičius, tiek Vilniaus metropolitas arkivysk. Audrys Bačkis atvyko su visų jiems priklausantių vyskupijų ganytojais. Taigi, Roma pirmą kartą sulaukė visų Lietuvos bažnytinės provincijos vadovų.

Kovo 10 d. Seimas patvirtino Adolfą Šleževičių naujuoju Lietuvos ministru pirmininku. Tai jau šeštas asmuo tose pareigose per trejus Lietuvos nepriklausomybės metus.

Gegužės 11 d. poetas Vladas Braziūnas Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos posėdyje išrinktas "Literatūros ir meno" savaitraščio vyr. redaktoriumi.

(nukelta į 4 psl.)

DAINA SUBURS PASAULIO LIETUVIUS

Jau dainuoja, šoka ir muzikuoja tie, kurie atvyks į pirmąją Pasaulio lietuvių dainų šventę. Ji įvyks 1994 m. liepos 7-10 dienomis Lietuvoje. Vilnius ir Kaunas jau subūrė kūrybines ir organizacines grupes, o meno mėgėjai repetuoja būsimosios šventės repertuarą.

Tradicijomis nuklotas Lietuvos kultūros kelias, apipintas dievdirbių kūriniais, nužymėtas knygnešių pėdomis, nuspalvintas klotimų teatro dvasia. Per dainą iš kartos į kartą tryško lietuviškas žodis, daugiaspalvis ir tarmiškai bylojantis; o dainų melodijos upeliai liejosi, kol rašytojas ir švietėjas Vydnas paneuniais, parambyniais sukviė žmones į chorą, kurie įpratę rinktis ant žilojo kalno. 1900 metų lietuviški koncertai jau pavadinami Dainų šventėmis. Estų ir latvių dainavimo tradicijos mūsų kraštą pasiekė žymiai vėliau. Lietuvos Dainų švenčių tradicijos užgimė tuomet, kai mūsų kraštą spaudė carinės Rusijos pančiai, kai buvo uždraustas lietuviškas žodis. Tikrai vietiniai vargonininkai vadovavo bažnyčių chorams ir giedodavo lietuviškas giesmes. Mažoji Lietuva neužmiršo savo tėvų kalbos, papročių ir dainos.

Dainų šventės visuomet suburdavo ir suburia labai daug žmonių, kuriuos apgaubia kūrybos aura. Šios šventės — tai dvasinė kultūros ir žmonių jungtis, nes ir žiūrovas, ir dalyvis tampa vienu dainuojančiu medžiu. Nuo 1924 metų Dainų dienos iki šių dienų švenčių, kurios vyksta Vilniuje ir Chicagoje, Toronte ir Hamiltone, Kaune ir Adelaidėje, praėjo beveik septyniadesimt metų. Jie pasižymi meno mėgėjų kūrybos suklestėjimu, tautiško atgaiva, dainavimo ir šokimo tradicijų tęsimu. Viso pasaulio lietuvių jungė daina ir šokis, Tėvynės likimas, laisvos Lietuvos atkūrimo dvasia, meilė savo kraštui ir tėvų žemei. Šias tradicines šventes, kurių visuomet buvo laukiama, pasveikindavo tų šalių prezidentai, vyriausybės vadovai. Iki ašarų sujudindavo telegramos ir sveikinimai, laiškai ir linkėjimai. Ir štai 1994 metų vasarą liepos 7-10 dienomis apie 700 šokėjų ir 500 choristų iš kitų pasaulio valstybių ruošiasi atvykti į Lietuvą švesti iškilų Dainų švenčių sep-

tyniasdešimtmetį. Kai kurie šventės dalyviai vėl galės pavaikščioti tėvų takais ir takeliais, o kai kurie, ypatingai jaunimas, pirmą kartą išvys savo senolių žemę. Lietuva visus sutiks sveitingai. Galbūt išvargins tolimos kelionės ir repetacijos Vilniaus Vingio parko estradoje, "Žalgirio" stadione, galbūt nepakaks laiko susitikimams ir pasimatymams, bet visos užsienio lietuvių šokių grupės ir chorai pabus Kaune. Čia prasidės Dainų šventė, čia, prie naujai atstatyto Laisvės paminklo ir Nežinomo kareivio kapo, įvyks iškilmingas Pasaulio lietuvių dainų šventės atidarymas. Įvyks ceremonias pirmosios dainų dienos vietoje, eitynėse į miesto Dainų slėnį dalyvaus visi Lietuvos svečiai ir geriausieji mūsų krašto meno mylėtojai. Tie, kurie dainavo pirmosiose Dainų dienose Kaune (1924, 1928, 1930 m.) bus pagerbti ypatingai; be abejonės, bus prisiminti šokių grupių ir chorų vadovai, visą gyvenimą puaukoję liaudies menui.

Vėliau šių gražių tautingų kultūros šventę sutiks senasis Vilnius. Liaudies meno ir fotografijos parodos, pučiamųjų orkestrų pasirodymai įvairiose sostinės vietose, iškilmingos mišios Vilniaus arkikatedroje bazilikoje, ceremoniniai ir vakaronės, eisenos, folkloro ir tautinių ansamblių vakarai — visa tai šventės da-

lyvius verpetingai įsuks į šių gaušų parengimų ritmą. Ir dar... Šventei pasibaigus, jos vadovai ir organizatoriai susirinks į aptariamą konferenciją "Viena tauta — viena kultūra", o po dienos užsienio lietuvių šokėjai ir dainininkai pasklis po Lietuvą, pabus miestuose ir kaimuose, išnešios šventės garsus po gimtąjį kraštą, užkops ant piliakalnių, parymos prie koplytstulpio, aplankys gimines, pabendraus su kultūrininkais.

Lietuvos kultūros istorijoje daug išplėstų lapų. Sovietiniai metai visam penkiasdešimtmečiui atskyrė tautiečius. Tikrai daina nenutilo čia, prie Baltijos krantų ir ten, prie Pacifiko ar tolimoje austrų žemėje. Dainos aidai jungė širdis, kilnino sielas, ragino ištvirti ir laukti tos dienos, kai Lietuva taps laisva. Netgi tolimoje Igarkoje, atšiaurioje Sibiro žemėje, lietuviai tremtiniai 1953 metų birželio mėnesį surengė nedidelę dainų šventę. Joje pasirodė ir tautinių šokių šokėjai, ir dūdų orkestrėlis, ir dainininkų būrys. Lietuvos Dainų šventė visuomet svečiuodavosi latviai ir estai, o Jungtinių Valstijų ir Kanados lietuviai visą laiką bičiuliavosi įvairiuose sambūriuose. Skambėjo daina Anglijoje ir Lenkijoje, Vokietijoje ir Brazilijoje, Argentinoje ir Australijoje. Laikas į užmarštį nugramzdina datas ir įvykius, žmo-

nes ir jų darbus. Tikrai kultūros istorikai po šapelį ir po kruopelę renka ir kaupia, aprašo ir sistemina, papildo muziejų ekspozicijas, archyvų saugyklas, rašo monografijas ir studijas, leidžia knygas. Daug triūso įdėjo profesorius Vytautas Jakelaitis, aprašdamas Lietuvos dainų šventes. Gražiai pasidarbuota svetur. Kiekvienos šventės proga užsienio būdavo išleidžiamos vertingos ir puošnios knygos ir albumai, kuriuose pateikiamas repertuaras, supažindinama su meno mėgėjais ir jų vadovais, suminimi švenčių rėmėjai ir visi pagalbininkai. Tai tautos kultūros istorijos vertingiausias puslapis. Kai kas atkeliavo ir į Lietuvą — su knygų siuntomis Nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai, su žurnalų ir laikraščių pluoštais giminiams ir artimiesiems.

Lietuvos liaudies kultūros centre (Barboros Radvilaitės 8, 2600, Vilnius; telefonas 61 11 90; faksas 3702 224033) pradėtas kaupti Dainų švenčių archyvas. Jame — visų švenčių plakatai ir programos, albumai ir repertuar rinkiniai, plokštelės ir įrašai, nuotraukos ir kino juostos, knygos ir straipsniai, kvietimai ir afišos, kalbos ir memuarinė medžiaga. Jau tolokai įsibėgėta. Visa tai bus parodyta parodoje būsimosios šventės metu. Tačiau šiame archyve dar negausu medžiagos apie užsienio lietuvių

(nukelta į 4 psl.)

1994 m. Dainų ir šokių šventės išėvijos meninės dalies komitetas Toronte. Sėdi iš k.: R. Karasiejienė, D. Viskontienė, D. Nausėdienė, R. Jurkutė. Stovi iš k.: J. Karasiejus, N. Benotienė, N. Slapšys, R. Girdauskaitė, A. Nausėdas.

DARIUS IR GIRĖNAS

JŲ SKRYDŽIO
60 METŲ
SUKAKTĮ
PRISIMĖNANT

PAULIUS JURKUS

27

Lituanikos žuvimas

Liepos 16 d. vakare Lituanika, atskridusi iš Škotijos, pasiekė Vokietiją. 11 val. Ji buvo pastebėta skrendanti viršum Stargardo miesto Karaliaučiaus link. Šį kelią savo plane buvo pažymėjęs Darius.

Iki Kauno buvo likę tik 404 mylios, arba 650 km. Abu lakūnai buvo pavargę. Baigėsi vaistai prieš miegą. Tai buvo vasaros laikas, kada naktys būna trumpos ir šviesios. Tačiau tą vakarą kėlėsi audra priešais juos, Dancigo pusėje. Atrodo, kad lakūnai tikėjosi įveikti audrą ar ją aplenkti. Jie skrido toliau pagal savo planą. Kas tada atsitiko tiksliai jau nežinome.

Dėl kažkokių priežasčių jie lėktuvą pasuko į pietus ir priskrido Berlinghemo darbo stovyklai, kur buvo laikomi lenkai kaliniai. Tai buvo netoli pasienio su Lenkija. Lenkija buvo už kokių poros kilometrų į rytus. Stovyklą vokiečiai tvirtai saugojo, turėjo sargybos bokštus. Sargybiniai galėjo pastebėti audroje besiblaškantį lėktuvą, kuris neturėjo jokių ženklų. Sargybiniai galėjo kilti įtarimas, kad tai lenkų lėktuvas, atsprendė šnipinėtį ar šiaip sukelti paniką kalinių stovykloje.

Lėktuvas nuo Berlinghemo stovyklos pasuko į pietvakarius. Atrodo, kad jis ieškojo vietos,

kur galėtų nutūpti. Už tos vietos, kur lėktuvas sūduzo, yra švyturys ir aikštelė. Gal lakūnai tą aikštelę buvo pastebėję ir ją pasirinko kaip vietą, kur galima su lėktuvu nusileisti. Lakūnus galėjo klaidinti ir lauke esančios stovyklos šviesos.

Atrodė, kad lakūnai jautė pavojų, ir kad nusileidimas bus rizikingas. Jie išmetė pašto maišą, kad Brooklyno centriniam pašte antspauduoti laiškai nežūtų ir pasiektų Lietuvą. Pašto maišą išmetė Darius, o lėktuvą tada vairavo Girėnas.

Lėktuvas pasiekė miškingą ir kalnuotą Soldino apylinkę. Lėktuvas turėjo aukščio matavimo aparatą, kuris veikė gerai. Jis rodė, kad kalnai yra 400 metrų aukščio nuo jūros lygio (arba 1311 pėdų). Kalnai apaugę aukštom pušim. Lakūnai iššovė raketą, norėdami apsižvalgyti, kur jie yra, padarė posūkį ir nusileido žemyn. Ir tada įvyko katastrofa. 90 žingsnių nuo lėktuvo žuvimo vietos medžių viršūnės buvo nubraižytos lėktuvo ratų. Už jų buvo tarpas, kur medžiai buvo nepaliesi. Paskui vis daugiau ir daugiau nulaūžyti medžių viršūnių. Kaip dideliu kirviu buvo nukirstos pėdos storumo šešios pušys.

Lėktuvas krisdamas apsvirtė. Sparnų dalys pakibo medžių šakose. Motoras trenkė į žemę

ir įsirausė gilyn. Lėktuvo liemu sutrupėjo. Lakūnai būna buvo išmesti toliau nuo lėktuvo sūduzusių griaučių. Dariaus elektrinė lemputė dar degė irėjo jo laikrodys. Jie buvo pasiėmę 4 laikrodžius, kurių trys buvo sustoję.

Katastrofa įvyko 1933 m. liepos 17 d., pirmadienį, 36 minutės po dvyliktos valandos nakties.

Suranda Lituaniką

Pirmadienio ankštų rytą, apie 5 val. Soldino girioje ūkininkė uogavo ir išsigando, pamatiusi suduzusį lėktuvą. Ji tuoj pranešė policijai, ši pasiūkė net apskrities viršininką, kuris pirmas pranešė radijo stotims, kas nutiko Lituanikai. Netrukus Vokietijos ir Anglijos žinių agentūros paskelbė kas nutiko Lituanikai, kad žuvo du lakūnai. Tai buvo apie 7 val. ryto, kai žinia pasiekė Kauną.

Žuvimo vietoje vokiečiai pastatė sargybą, bet žmonės ėjo apžiūrėti katastrofos vietos ir dalį sūduzusių Lituanikos pasiėmė kaip suvenyrus. Vėliau žmonės tas dalis sugrąžino.

Lakūnų kūnai pirmiausia buvo paguldyti Soldino laidojimo koplyčioje. Naciai išstatė garbės sargybą ir lakūnus pridengė nacių vėliavom su svastika.

Atvyko Lietuvos delegacija

Kitą dieną iš Lietuvos atvyko aviacijos kapitonas Morkus ir inž. K. Bulota vietoje ištirti katastrofos priežasties. Jie dar bakuose rado benzino, kurio būtų užtekę skridimui iki Kauno. Lituanika patyrė katastrofą. Žuvo, kad nusileido per žemai ir užkliudė pušų viršūnės.

Vokietijos valdžia visur kooperavo ir žuvusiems lakūnams atidavė visą pagarbą. Tais 1933 metais kovo mėnesį valdžią Vokietijoje rinkimų būdu buvo paimę naciai, ir kancleriu buvo išrinktas Hitleris. Valdžia nenorėjo aštrinti santykių su Lietuva ir Amerika. Suprantama, pasaulio spauda plačiai rašė apie Lituanikos žuvimą ir pačių vokiečių spauda sakė, kad Lituanika galėjo būti pašauta. Tačiau Lietuvos sudaryta komisija skelbė, kad Lituanika žuvo dėl blogo oro sąlygų ir motoro gedimo.

Lietuvos lėšomis buvo nupirkti ažuoliniai karstai, į juos buvo paguldyti lakūnų kūnai ir pridengti Lietuvos ir Vokietijos vėliavomis. Liepos 19 d. karstai buvo atvežti į Stetiną. Soldine ir Stetine vėliavos buvo nuleistos iki pusės stiebo. Čia su lakūnais atsiveikino valdžios ir visuomenės atstovai.

(Bus daugiau)

Žmonės visur būriavosi ir laukė, bet tuo metu pietvakarių pusėje dangus buvo labai apsiniaukęs ir žaibavo, kirto žaibas po žaibo. Lietuvos Aeroklubas apskaičiavo, kad "Lituanika" turėjo pasiekti Kauną liepos 17 d. 2-3 val. ryto.

Vienas lėktuvas su sirena ėmė skraidyti aplink Kauną skelbdamas, kad "Lituanika" jau netoli. Tas lėktuvo sirenos garsas sukėlė visus ir žmonės veržėsi į aerodromą, susirinko jų virš 25,000.

Laukiančiųjų tarpe buvo ir Dariaus žmona su dukrele, jo sesuo Lora su vyru, Petras Girėnas ir kiti abiejų lakūnų giminių. Čia visi ryžosi visą naktį išstovėti ir sulaukti lakūnų. Laukė ir kariuomenės viršininkai, aukštieji valdininkai ir ministeris pirmininkas Juozas Tubelis.

Naktis artėjo, laikas slinko pamažu. Tada vis laukianti minia uždainavo:

Atskrend sakalėlis per žalią
girelę
Atmušė sparnelius į sausą
eglelę.

Pakelyje į žuvimo vietą

Nors "Lituanika" iš Škotijos pasuko Kielio link, nors lakūnai manė, kad tokiu būdu aplenkia audrą ir jos grėsmę sumažins, bet taip nebuvo.

Tą pačią audrą sutiko ir lakūnas Postas ir jis apsisprendė nesigruvoti su gamta. Jis nusileido Berlyne ir lėktuvą paslėpė angare, kol praėjo audra.

Tą patį galėjo padaryti ir Darius su Girėnu — ieškoti nusileidimo kur arčiau Berlyno, palaikyti kol praeis audra. Bet ne, — juos vedė lietuviškas užsispyrimas nugalėti gamtos stichiją.

Jie pasuko Lietuvos pusėn Karaliaučiaus kryptimi ir pateko į patį audros centrą.

(atkelta iš 3 psl.)

Gegužės 14 d. Europos Tarybos ministrų taryba oficialiai patvirtino Lietuvos kaip pilnaties narės priėmimą į Europos Tarybą.

Gegužės 21 d. Lietuvoje mirė Vytautas Žemkalnis-Landsbergis, Lietuvos savanoris, žymus architektas, Lietuvos Seimo opozicijos vado tėvas.

Birželio 25 d. Lietuvoje įvestas litas.

Liepos 15-17 dienomis iškilmingai paminėta Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą 60 m. sukaktis. Iš New Yorko į Kauną nuskrido "Lituanica III".

Rugpjūčio 31 d. paskutinis Rusijos kareivis paliko Lietuvos žemę.

Rugsėjo 1 d. Lietuva po daugiau nei 50 metų pirmą kartą laisva nuo svetimos kariuomenės.

Rugsėjo 4-8 dienomis Šv. Tėvas Jonas Paulius II Lietuvoje aplankė Vilnių, Kauną, Kryžių kalną ir Šiluvą.

Spalio 12 d. Vitas Lingys, 33 m., žymus Lietuvos žurnalistas, įkūrėjas ir leidėjas populiarus dienraščio "Respublika", buvo nušautas netoli savo namų.

Spalio 15 d. arkivysk. Audrys Bačkis išrinktas naujuoju Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku.

Gruodžio 9 d. prof. Alfonsas Eidintas, naujasis Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliojantis ambasadorius JAV, įteikė prezidentui B. Clinton skiriamuosius raštus.

Premijos

Sausio 25 d. paskelbti premijų laimėtojai "I Laisvę" fondo konkurse. Už geriausią romaną lietuviškos rezistencijos tema dvi pirmas premijas (po \$1000) laimėjo Jonas Mikelinskas ir Birutė Pečiokaitė-Adamėnienė; dvia antras premijas (po \$500) laimėjo Marija Raičytė-Rutkauskienė ir autorius, pasirašęs XYZ. Visi laimėtojai iš Lietuvos. Premijos įteiktos vasario 15 d. Vilniuje.

Gegužės 16 d. vysk. Paulius A. Baltakui, OFM, įteiktas Ellis Island garbės medalis.

Rugsėjo 25 d. religines prel. dr. Juozo Prunskio premijas vertinimo komisija paskyrė kun. Kęstučiui Trimakui iš Westchester, IL, ir dr. Arvydui Žygui iš Vilniaus.

Spalio 9 d. MARYTEJ MAŽEIKAITĖI-UTZ, Lemont, IL, įteikta Akademino Skautų Sąjūdžio Vydūno fondo premija.

Spalio 13 d. prel. dr. Juozo Prunskio įsteigto krikščioniškos spaudos fondo vertinimo komisija nutarė \$3,000 premiją laikraščiui, daugiausiai pasidaravusiam krikščioniškos kultūros ugdyti, už 1992 metų paskirti "Darbininkui". Mecenatas premiją įteikė "Darbininko" atstovui VIII Mokslo ir kūrybos simpoziumo metu Sielovados suvažiavime Chicagoje.

Spalio 24 d. prof. dr. Aldonai Šlepetytei-Janačienei įteiktas popiežiaus Jono Pauliaus II medalis "Pro Ecclesia et Pontifice".

Spalio 30 d. Lietuvių Rašytojų Dr-jos literatūros premiją vertinimo komisija paskyrė rašytojui Kazimierui Barėniui.

Lapkričio 26 d. JAV LB Kultūros tarybos premijos buvo įteiktos Chicago, IL: žurnalisto — J. Žygui iš Chicago, IL, muzikos A. Kepalaitėi, tautinių šokių mokytojai — J. Matulaitienei, dailės — E. Urbaitytei, visos trys iš New Yorko.

Gruodžio 12 d. Juozui Polikaičiui, Ateitininkų Federacijos vadui Lemont, IL, įteikta kataliko-visuomenininko premija. Vertinimo komisiją sudarė Katalikų Bendrija, mecenatas — prel. dr. Juozas Prunskis.

Gintei Damuštei paskirta Ateitininkų "Giedros" korporacijos \$2000 premija. Mecenatas — prel. dr. Juozas Prunskis.

KOKIE BUVO 1993-IEJI?

Popiežius Jonas Paulius II rugsėjo 4 d. Vilniaus aerouoste sveikina Lietuvos atstovę.

Sukaktys

Sausio 2 d. kun. Izidorius Gedvila, Sunny Hills, FL, šventė 70 m. amžiaus, o vasario 21 d. 45 m. kunigystės sukaktis.

Sausio 13 d. kun. dr. Juozas Grabys, Amsterdam, NY, sulaukė 70 m. amžiaus.

Sausio 15 d. prel. Antanas Jonušas, Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos ekonomas, Romoje atšventė 70 m. amžiaus.

Vasario 6 d. Aloyzas Balsys, Woodhaven, NY, uoliai pasireiškęs įvairioje New Yorko lietuviškoje veikloje, atšventė amžiaus 80 m. sukaktį.

Vasario 15 d. prel. Dominikas Pocius, Kearny, NJ, atšventė 75 m. amžiaus sukaktį.

Vasario 27-28 dienomis paminėta Toronto, Ont., Priskėlimo lietuvių parapijos 40 metų sukaktis.

Balandžio 1 d. prel. dr. Simonas Morkūnas, Sioux City, Iowa, atšventė kunigystės 60 metų jubiliejų.

Balandžio 1 d. kun. St. Raila, Douglaston, NY, atšventė kunigystės 60 metų sukaktį.

Balandžio 6 d. Vilius Bražėnas, Bonita Springs, FL, rašytojas, žurnalistas, skautininkas, atšventė amžiaus 80 m. sukaktį.

Balandžio 30 d. Juozas Žygas, žurnalistas, daugelio laikraščių (taip pat ir "Darbininko") bendradarbis, atšventė amžiaus 75 m. sukaktį.

Gegužės 2 d. kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, Chicago, IL, atšventė kunigystės 50 metų sukaktį.

Gegužės 26 d. kun. Jurgis Degutis, Philadelphia, PA, minėjo kunigystės 55 metų sukaktį.

Birželio 5 d. kun. Petras J. Ališauskas, Pittston, PA, atšventė kunigystės 50 metų sukaktį.

Birželio 11 d. kun. dr. Valdemaras Cukuras, Putnam, CT, šventė kunigystės 55 m. sukaktį.

Birželio 12 ir 14 dienomis Putnam, CT, paminėta Matulaičio vardo slaugos namų 25 metų sukaktis.

Birželio 13 d. kun. Bruno Kruzas Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyn, NY, paminėjo kunigystės 55 metų su-

70 metų, o gruodžio 18 d. kunigystės 45 metų sukaktis.

Lapkričio 6 ir 7 dienomis Lietuvių Atletų Klubas paminėjo 90 metų veiklos sukaktį Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY.

Lapkričio 23 d. Tėv. dr. Klemensas Žalalis, OFM, Brooklyn, NY, paminėjo amžiaus 75 m. sukaktį.

Gruodžio 1 d. Kultūros Židinio, Brooklyn, NY veiklai suėjo 20 metų.

Gruodžio 23 d. prel. Jonas A. Kučingis, Los Angeles, CA, šventė amžiaus 85 metų sukaktį.

Suvažiavimai

Kovo 27 d. įvyko Lietuvių Fondo 30-asis suvažiavimas, Chicago, IL.

Gegužės 8 d. Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY, vyko metinis visuotinis Tautos Fondo narių susirinkimas, kuris įteikė istoriją kaip "triuksmingiausias".

Gegužės 28-31 dienomis JAV ir Kanados Lietuvių 45-osios sporto žaidynės vyko New Yorke.

Birželio 19-20 dienomis Southfield, MI (prie Detroito), buvo politinė-visuomeninė konferencija.

Rugpjūčio 1-8 dienomis Europos lietuviškųjų studijų 40-oji savaitė vyko Augsburg, Vokietijoje.

Rugpjūčio 12-15 dienomis Lietuvos Vyčių 80-asis vyko metinis seimas, Worcester, MA.

Rugpjūčio 15-22 dienomis mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų ir poilsio savaitė vyko Dainavos stovyklavietėje.

Rugpjūčio 18-21 dienomis Amerikos Lietuvių Katalikų Moterų Sąjungos seimas įvyko Putnam, CT.

Rugsėjo 3-5 dienomis išėvijoj ateitininkų konferencija vyko Chicago ir Lemont, IL.

Rugsėjo 29-30 dienomis verslo konferencija ir prekybos ekspozicija suorganizuota Los Angeles, CA.

Spalio 10-11 dienomis, Lietuvių R. K. Šalpos metinis suvažiavimas vyko Putnam, CT.

Spalio 11 - 13 dienomis Lietuvių Kunigų Vienybės seimas vyko Putnam, CT.

Spalio 30 d. Amerikos Lietuvių Tarybos 53-asis metinis suvažiavimas įvyko Chicago, IL.

Spalio 31 d. Marijos N.P. seserų sodyboje, Putnam, CT, rėmėjų sąskrydyje paminėta 75 m. sukaktis.

Lapkričio 24-28 dienomis aštuntasis mokslo ir kūrybos simpoziumas vyko Lemont ir Chicago, IL.

Lapkričio 26 d. Š. A. L. Muzikos Sąjungos seimas įvyko Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL.

Mirusieji

Sausio 6 d. Nashua, NH, mirė kun. Juozapas W. Bucevičius, lietuvių parapijos klebonas.

Sausio 24 d. kun. Pranas Garšva, MIC, "Draugo" vyriausiasis redaktorius, mirė Chicagoje.

Kovo 3 d. dr. Ona Labanauskaitė, žurnalistė ir visuomenininkė, mirė Putnam, CT.

Kovo 7 d. Vincas Padvarietis, Balfo ir LB veikėjas, mirė Richmond Hill, NY.

Kovo 25 d. St. Petersburg Beach, FL, mirė majoras Leonas Virbickas.

Kovo 26 d. poetas Viktoras Šimaitis mirė Sawyer, MI.

Kovo 27 d. Romoje mirė kun. Vincentas Pupinis, SJ. Paskutinius penkerius amžiaus metus vadovavo Vatikano radijo lietuvių skyriui.

Balandžio 14 d. mirė prel. Petras Butkus, Sydney lietuvių kapelionas ir Australijos lietuvių katalikų sielovados direktorius.

Gegužės 6 d. Margarita Samatienė, buv. L. M. Klubų Federacijos pirmininkė, VLIKO įstaijos vedėja, mirė San Francisco, CA.

Gegužės 10 d. br. Tomas Proscėvičius, OFM, daugelį metų dirbęs pranciškonų spaustuviėje, mirė Brooklyn, NY.

Liepos 10 d. skulptorius Antanas Mončys mirė Paryžiuje.

Liepos 10 d. dail. Viktoras Vizgirda mirė Cape Cod, MA.

Liepos 29 d. Pranas Ozinskas, 65 metus redagavęs ir leidęs laikraštį "Argentinos lietuvių balsas", mirė Buenos Aires mieste.

Rugpjūčio 9 d. kun. Kazimieras Simaitis, dirbęs Šv. Antano lietuvių parapijoje, Detroit, MI, mirė Kulautuvoje.

Rugpjūčio 10 d. operos solistė Gražina Matulaitytė-Ranaitė

Kai lyderiai susitinka ne politinėje arenoje, bet neutralioje vietoje — kapinėse. Vasario 16 d. Vilniaus Rasų kapinėse, padėjus vainikus prie dr. Jono Basanavičiaus ir kitų nepriklausomybės veikėjų kapų, sveikina prezidentas Algirdas Brazauskas su Seimo opozicijos vadu prof. Vytautu Landsbergiu. Viktoro Kapočiaus nuotrauka.

mirė Putnam, CT.

Rugpjūčio 21 d. Aleksandras Žemaitis, iš Leonia, NJ, daugelio kilnių užmojų mecenatas, mirė Lietuvoje.

Rugsėjo 9 d. Juozas B. Laučka, žymus lietuvių katalikų Amerikoje veikėjas, mirė Washington, DC.

Rugsėjo 22 d. rašytojas Vytautas Tamulaitis mirė Toronte, Kanadoje.

Spalio 8 d. kun. Paulinas Vaičiūnas mirė Manchester, NH.

Spalio 15 d. kun. Leonas Klimas mirė Shirley, NY.

Spalio 19 d. prof. dr. Vytautas Vardys, visuomenininkas ir mokslininkas, mirė Norman, OK.

Spalio 30 d. dail. Česlovas Janušas, sulaukęs 86 m. amžiaus, sukūręs daugybę paveikslų jūros tema, mirė Ozone Park, NY.

Spalio 31 d. rašytoja Nelė Mazalaitė-Gabienė, daugelio knygų autorė, sulaukusi 86 m. amžiaus, mirė Brooklyn, NY.

Lapkričio 7 d. žurnalistas Vladas Butėnas-Ramojus mirė Chicago, IL.

Lapkričio 11 d. Petras Maldeikis, rašytojas ir pedagogas, mirė Richardson, TX.

Lapkričio 20 d. kun. Kenneth J. Wicks, Maspeth, NY, lietuvių parapijos klebonas, mirė sulaukęs 56 m. amžiaus.

Lapkričio 24 d. Alfonsas Otonas Narakas, vienas žymiausių pasaulio mikrochirurgų, mirė Lozanoje, Šveicarijoje.

Gruodžio 20 d. Dayton, OH, mirė lietuvių parapijos klebonas kun. Vaclovas Katarskis.

DAINA SUBURS

(atkelta iš 3 psl.)

įvairius parengimus. Kreipdamiesi į meno mėgėjų grupių ir vienietį chorų ir muzikantų vadovus, į žmones, kurie visą laisvalaikį aukojo dainai ir šokiui, kviečiame prisidėti prie minimo archyvo praturtinimo, papildymo. Džiaugsimės, gavę iš Jūsų ir nuotraukų, ir dokumento kopijų, ir straipsnio iškarpių, ir repertuaro sąrašų, ir knygų. Visko neišvardinti.

Kaip pirmą Dainų dieną 1924 metais, taip ir šių globos Valstybės prezidentas, tuo parodydamas jai išskirtinį dėmesį. Tačiau be nuosirdžių, kultūrai neabejingų žmonių pastangų šių šventė surengti bus nelengva. Jau pakviesti Lietuvos verslo žmonės savo indėliais prisidėti prie šventės rengimo. Tam tikslui įsteigtas Pasaulio lietuvių dainų šventės rėmimo fondas. Apytikliai skaičiavimais Dainų šventės koncertuose dalyvaus 250,000 žiūrovų. Dalyvių maitinimas ir nakvynė, transportas ir šventės garsinimas, stadionų nuoma ir apšvietimas, leidyba ir dokumentinio filmo kūrimas, parodos ir informacijos atributika — visa tai lėšos ir lėšos. Kiekvienas indėlis bus itin brangus ir svarbus. Visi jnašai atspindės šventės leidiniuose, spaudoje, reklamo-

se. Pasaulio lietuvių dainų šventė jau pasibeldė į jos rengėjų duris. Jas atveriamė su meile ir svetingumu. Priimsime visus: ir dalyvius, ir žiūrovus. Supažindinsime su Lietuvos kultūra visus, kurie domisi savo etninėmis ištakomis ir tautos kultūros šaknimis. Ateinančiųjų metų liepos mėnuo bus pažymėtas Dainų šventės ženklais. Masinio dainavimo tradicijos dar gyvos gyvutėles, nes vis purenami tautiniai želmenėliai. Blietka sėti gerą dvasios sėklą ir tęsti šventas žmonių tradicijas. O menas visuomet yra paskatus savo emocijumu ir giliprasmiškumu, įvairia žmonių kūrybine išraiška ir išliekamumu. Kai akiai miela, dvasiai jauku, o širdžiai gera — norisi ir gyventi, ir dainuoti.

Aleksandras Sidlauskas

Vilnius

Detroite po sėkmingo Virginijos Kochanskytės poezijos recitalio, skirto Lietuvos našlaičiams šelpti, šnekučiuojasi organizatorė E. Grigaitienė, A. Zaparackas, Virginija Kochanskytė, Birutė Bublienė, Linutė Bublūtė. A. Bublilo nuotrauka

ST. PETERSBURG, FL

Lietuvių Klubo visuotinis narių susirinkimas įvyko lapkričio 13 d. Dalyvavo 222 nario mokesčių sumokėję nariai. Po įvairių pranešimų buvo renkama nauja klubo valdyba. Naujon valdybon išrinkti: pirm. Mečys Šilkaitis, vicepirm. Bronius Bartkus, sek. Dalila Mackialienė, išd. Juozas Rakštys, fin. sek. Petras Nevazelskis. Direktorai: Mykolas Ščigla, Bruno Baukys, Jonas Grėbliauskas, Jonas Mikalauskas, Antanas Viktoras ir Ada Strijauskienė. Revizijos komisijon išrinkti: Jonas Kirtiklis, Augus-

tas Paulionis ir Vladas Vasikauskas. Naujoji valdyba pareigas perims 1994 m. sausio 14 d. klubo ataskaitiniame susirinkime. **Kariuomenės šventės minėjimą** lapkričio 21 d. surengė Romo Kalantos vardo šaulių kuopa. Kartu prisiminta ir kuopos veiklos 20 metų sukaktis. Minėjimui vadovavo kuopos vadas A. Gudonis. Žvaigždės medaliai įteikti J. Taorui ir E. Bazėnui; žvaigždės ordinarai įteikti K. Urbšaičiui ir P. Gudonienėi. Minėjimo pagrindinę paskaitą skaitė JAV marinų pulkininkas

Algimantas Garsys. Meninę programą atliko Lietuvių Klubo choras, vadovaujamas muz. V. Kerbelio. Akomponavo R. Ditkienė.

„Kvartetas“, prieš metus susibūrus moterų muzikinis vienetas, gruodžio 10 d. pirmą kartą pasirodė su pilna programa, kurią sudarė dainos, muzika ir poezija. Muzikinis paruošimas — Aloyzo Jurgučio, režisūra — Dalilos Mackialienės. Grupę sudaro D. Mackialienė, A. Bankienė, S. Ciplienė ir A. Kerbelienė.

Virginijos Kochanskytės Kauno Akademinio Teatro aktorės poezijos recitalis Lietuvių Klubo salėje įvyks sausio 12 d. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos St. Peterburgo skyrius.

Romo Kalantos šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 21 d. Lietuvių klube.

Lietuvos Dukterų Draugijos St. Peterburgo skyriaus metinis renginys įvyks sausio 26 d. Lietuvių klubo salėje. Programoje solistės P. Ragienės koncertas, karšta vakarienė ir loterija.

Lietuvos pinigų paroda Lietuvių klubo mažojoje salėje sausio 30 d. rengia klubo narys Juozas Taoras. Paroda bus atidaryta nuo 11 val. ryto iki 6 val. vak. Bus išstatyti pavyzdžiai visų pinigų, kurie buvo išleisti karo, nepriklausomos Lietuvos, okupacijų ir dabartiniams metams.

„Saulės“ lituanistinės mokyklos tėvų komitetas vasario 4 d. Lietuvių Klubo salėje rengia metinę šventę-pokylį. Programoje pasirodys šios mokyklos mokiniai ir moterų vienetas, vadovaujamas muz. R. Ditkienės.

Vasario 16-osios — Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis bus švenčiama vasario 16 d., trečiadienį, 2 val. popiet Lietuvių Klube. Pagrindiniu kalbėtoju bus Vaclovas Kleiz, Lietuvos Garbės konsulas Chicagoje.

L.Ž.K.

NARYSTĖS MOKESČIAI JT ATEITYJE BUS KEIČIAMAI

Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja gruodžio 23 d. visuotiniu sutarimu priėmė rezoliuciją dėl ateityje nustatomų valstybių narystės mokesčių JT Organizacijai ir jos padaliniams, praneša Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėse Tautose. Priimtoji rezoliucija prie kurios kūrimo aktyviai dirbo trys Baltijos valstybių delegacijos New Yorke, numato mokesčių skaičiavimo metodų reformas ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos mokesčių peržiūrėjimą.

Narystės mokesčius, arba vadinamus finansinius įnašus, moka visos JT valstybės-narės. Mokesčių suma doleriais nustatoma pagal koeficientų lentelę, kurią kas tris metus tvirtina JT Generalinė Asamblėja, atsižvelgiant į valstybių nacionalinę ekonominę padėtį, gyventojų skaičių, užsienio įsiskolinimus ir keltų kitų kriterijų.

Visos trys Baltijos valstybių Vyriausybės protestuoja prieš joms dar 1991 m. rudenį rekomenduotas narystės mokesčių sumas, kurias sudaryti JT tarnybos naudojo netobulą TSRS ekonominę informaciją, seną bei nerealią rublio-dolerio kursą. Nustatyti Baltijos valstybių mokesčiai viršija maždaug tris kartus manomus teisingesnius koeficientus. Tokiu būdu, nuo įstojimo į Jungtines Tautas ir įvairias šios Organizacijos agentūras, kurios turi savo atskirus biudžetus, Baltijos valstybės už trijų metų narystę skolingos apie 19 mln. JAV dolerių.

1993 m. rudenį vykusios Generalinės Asamblėjos sesijos metu Baltijos valstybės, kartu su panašioje padėtyje esančiomis buvusiomis TSRS respublikomis, buv. Jugoslavijos bei buv. Čekoslovakijos valstybėmis bendromis pastangomis siekė rezoliucijos tekste įtvirtinti nuostata, kad šių mokesčių sumos yra neteisingos, ir ateityje turės būti perskaiciuotos. Dalyvaujant ilgose derybose su kitomis suinteresuotomis valstybėmis iš visų pasaulio regionų, visoms šalims stengiantis mažinti savus mokesčių koeficientus, Estijai, Latvijai ir Lietuvai pavyko Asamblėjos nutarimo tekste įtraukti pastraipą, kuri skatina JT ekspertus ieškoti priemonių problemai kompensuoti ateityje. Rezoliucija taip pat išvardina eilę būtinų reformų mokesčių skaičiavimo metodui, kuris daugelio nuomone, per daug metų yra tapęs valstybių blokų politinių bei siaurų interesų žaislu.

IŠ LIETUVOS

— Lietuvos ir Latvijos vyriausybinių delegacijų susitikime, kuris vyko Biržų rajone, Tiškevičiaus dvare, aptarta ir Lietuvos - Latvijos jūros siena. Lietuva siūlo kelis Latvijos ir Lietuvos jūros sienos variantus, parengtus pagal tarptautinės teisės normas ir konvencijas. Latvija remiasi prieškarine Latvijos ir Lietuvos sienos sutartimi, pasirašyta 1927 m. Pagal ją Latvija turėtų bendrą sieną su Lenkija, o Lietuvos ekonominė zona jūroje būtų labai apribota.

— Madride, „Hotel Tensa Princes“ konferencijų salėje lapkričio 22 d. įvyko ceremonija, kurios metu buvo įteikti tarptautinės „Aukštinės žvaigždės“ („Gold star“) apdovanojimai, kasmet skiriami „už bendrovės įvaizdžio puikumą ir kokybę“. Šiais metais „Aukštinė žvaigždė“ įteikta ir dviem Lietuvos įmonėms: „Alytaus tekstilės“ akcinei bendrovei (buvusiam medvilnės kombinatui) ir Kauno geležinkelio detalių remonto gamykklai.

— Troškūnų vienuolyno (Anykščių r.) statyto 1696 m., pirmieji tvarkymo darbai buvo pradėti 1991 m. Restauravimu rūpinasi Troškūnų dvaro savininkas Vladislovas Sakalauskas, finansškai remia ir tarptautinė Kolpingo organizacija, kurios skyriai veikia Anykščiuose ir Troškūnuose.

— Alytuje pradedamas statyti naujas tiltas per Nemuną. Jis bus 252 m ilgio, 16 m pločio. Statyba kainuos 10 mln. litų ir bus baigta 2000-aisiais metais.

(LR Misija JTO)

WORCESTER, MA

Tarybos atstovų susirinkimas

Maironio Parko patalpose gruodžio 15 d. įvyko Worcesterio Lietuvių organizacijų tarybos atstovų susirinkimas, kurį pradėjo ir jam vadovavo tarybos pirmininkas Petras Molis. Jis pateikė susirinkimui darbotvarkę, kuri atstovų buvo priimta. Iš pranešimų paaiškėjo, kad 1994-tais metais mūsų telkinys įvyks daug įvairių renginių. Iš jų pagrindiniai: Lietuvos Nepriklausomybės šventė, kurią švenšime vasario 20 d.; Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. V. Parulio, MIC, aukštinio kunigystės jubilėjaus minėjimas rugpjūčio 28 d.; Šv. Kazimiero parapijos 100 metų sukakties minėjimas lapkričio 20 d. ir kiti.

Revizijos komisijos pirmininkas Algirdas Zenkus pranešė, kad, patikrinus tarybos išdininco Algio Glodo vedamas atskaitomybės knygas, rado pasigėrėtina atliktą darbą.

Radio programos „Aušra“ vedėjas inž. Eduardas Meilus Jr. informavo, kad 1994-tais metais lapkričio mėnesį sueis 20 metų nuo lietuvių radijo programos „Aušra“ įsteigimo. Išklė mintį apie renginio suruošimą tai su-

kakčiai paminėti. Organizacijų atstovai tai minčiai pritarė, bet dėl daugelio kitų renginių, vykstančių ateinančiais metais, nutarė jį perkelti į 1995-tų metų pavasarį.

Irena Markevičienė padėjo organizacijoms, kurios prisidėjo darbu prie lietuviškų Kūčių paruošimo, o tai buvo skautai, Maironio Parkas, LARK Moterų Sąjungos 5-ta kuopa, Lietuvos Vyčių 26-ta kuopa, Nekalto Prasidėjimo Marijos seselių Putnamė rėmėjos.

Tarybos išdininco Algio Glodo pranešimas buvo trumpas ir aiškus. Worcesterio Lietuvių organizacijų taryba yra lietuvių radijo programos „Aušra“ globėja. Kas nori, gali per tarybą įteikti auką radijo programai.

Visa organizacijų tarybos valdyba sutiko pasilikti savo pareigose. Paplojome jai už tai. Pasitraukė tik valdybos narė Teresė Meiluvienė dėl kitų įsipareigojimų. Tarybos valdyba: pirmininkas — Petras Molis, vicepirmininkas — Romas Jakubauskas, sekretorė — Danutė Marcinkevičienė, išdinininkas — Algis Glodas, valdybos narys — Arvydas Klimas.

J. M.

JT GENERALINĖ ASAMBLĖJA BAIGĖ 1993 METŲ DARBĄ

(atkelta iš 2 psl.)

Lietuvos įnašas buvo jaučiamas ir kitų klausimų svarstymuose, tame tarpe: palaikant Bosnijos ir Hercegovinos nepriklausomybę, teritorinį vientisumą bei teisę į savigną, skatinant greitą Rytų ir Vidurio Europos valstybių ekonominę integraciją į pasaulinę rinką; ir siekiant suteikti tvirtą pagrindą Vienoje vykusios Pasaulinės Žmogaus Teisių Konferencijos principams įtvirtinti JT Aukštojo Komisarų žmogaus teisių klausimams pos-

tą JT vidinių reformų bei efektyvesnio valdymo srityje Lietuva palaikė iniciatyvas link didesnio darbo efektyvumo, ir pradėjo išgauti pastebimų rezultatų sprendžiant jau tris metus besitęsiantį Lietuvos narystės mokesčių klausimą.

48-oji Asamblėja numato vėl rinktis 1994 m. vasario mėnesį ir toliau tęsti svarstymus Organizacijos finansiniais, administracinėmis reformomis bei kitais aktualiais klausimais.

(LR Misija JTO)

Prof. dr. Vytautas Vardys (miręs 1993 m. spalio 19 d. Norman, OK) skaito paskaitą pirmame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime, įvykusiame 1958 m. rugpjūčio 28-31 dienomis New Yorke. Vytauto Maželio nuotrauka

— Prof. Vytautas Landsbergis vėl atvyks į JAV ir kovo 18 d. bus pagrindinis kalbėtojas — paskaitininkas Detroite, MI, kai ten bus minima kovo 11 - oji.

— „Virgo“, Vilniaus universiteto merginų choro, koncertai 1994 m. vasario mėn. JAV-ijose numatomi tokiais datomis ir vietovėse: 4-6 dienomis New Yorke, 7-9 dienomis Bostone, 9-12 dienomis Montrealyje, 13-15 dienomis Hamiltone, 16-17 dienomis Detroite, 18-21 dienomis Madisone, 23-27 dienomis Birminghame.

— Algis Regis, Mažosios Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio pirmininkas, Mykolas Abarius, Lietuvos Šaulių Sąjungos Išeivijoje pirmininkas, ir Juozas Mikulis, Klaipėdos jūrų šaulių kuopos, Cicero, IL, vadas, buvo pagerbti Lietuvos Atsargos Karininkų sąjungos Lietuvos kariuomenės įkūrimo 75 metų Jubilėjaus paminėjimo raštu už jų nuopelnus, stiprinant Lietuvos nepriklausomybę ir jos ginkluotą pajėgumą. Garbės raštai jiems buvo įteikti gruodžio 10 d. Chicago šaulių susirinkime. Garbės raštus įteikė dimisijos majoras Ed. Vengianskas, Lietuvių Karių veteranų „Ramovės“ ir jūrų šaulių „Nemuno“ rinktinės pirmininkas.

— JAV LB naujos tarybos rinkimai vyks du savaitgaliais: 1994 m. balandžio 30 — gegužės 1 dienomis ir gegužės 7-8 dienomis.

— Daytona Beach, FL, ir apylinkių Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius švenčių proga paskyrė „Darbininkui“ stiprinti \$50. „Darbininko“ vadovybė nuoširdžiai dėkoja už dovaną ir linkėjimus.

— Dail. Adelė Katelienė, anksčiau emigravusi į Kanadą, prieš ketverius metus grįžo į gimtuosius Juodžianus, šalia Šimonių. Kupiški etnografinis muziejus atidaryta jos skulptūrų ir kompozicijų paroda. Parodoje 60 jos kūrinių. Kanadoje ji dalyvavo septyniolikoje parodų, o gyvendama Lietuvoje, jau surengė dvi parodas Panevėžyje. Didelę kūrinių kolekciją skulptorė padovanojo Lietuvos kultūros fondui.

— Jono Muloko (1907-1983) premija įteikta Vilniaus dailės akademijos absolventui V. Gerliakui už diplominį darbą „Modernaus meno muziejus Helsinkyje“. J. Mulokas, gyvenęs Chicagoje, IL, o vėliau Santa Monica, CA, suprojektavo daug bažnyčių, koplyčių, paminklų, namų. Jo vardo premiją įteikė šūnus Rimas, taip pat architektas.

— Broniaus Kviklio, JAV gyvenusio ekonomisto, teisininko ir publicisto (tarp jo gausių žurnalistinių raštų pažymėtinas keurturtomis, Mūsų Lietuva“ ir šėšiatomis „Lietuvos bažnyčios“) archyvas atsiųstas į Kauno Vytauto Didžiojo universiteto biblioteką. Jame — B. Kviklio rašinių rankraščiai, Antano Smetonos archyvas, S. Dariaus ir S. Girėno korespondencijos kopijos ir k. Atsiųsta taip pat turtinga leidinių apie Lietuvą jo asmeninė biblioteka.

Nepatenkinti žemdirbiai masiškai demonstruoja Vilniuje. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Šypsniai iš netolimos praeities

Galiu palaukti

Lenkas eina į pasų biurą paduoti pareiškimo išvykti į JAV.
— O ko norite ten vykti? — klausia valdininkas.
— Į prezidento Clinton laido-tuves.
— Bet juk prezidentas Clinton gyvas! — sako nustebęs valdininkas.
— Niekio tokio, turiu laiko, galiu Amerikoje palaukti...

Socialinis realizmas

— Koks skirtumas tarp komedijos, tragedijos ir socialistinio realizmo?
— Tragedija yra tada, kai turi merginą, o neturi savo kambario. Komedija — kai turi kambarį, o neturi merginos. O kai turi merginą ir savą kambarį, bet reikia eiti į partinį susirinkimą — tai kaip tik socialistinis realizmas.

Atmintis

Įeina senutė į mėsos parduotuvę:
— Norėčiau kumpio.
— Nėra.
— Tada prašyčiau skilandžio.
— Irgi nėra.

— O nugarinės, šoninės!
— Nėra. Niekio nėra.
Senutė išeina iš parduotuvės, o pardavėja sako savo draugei:
— Tik pamanyk: tokia sena, o kokią atmintį turi.

Kas tiesė kanalą

Traukinyje keleiviai pasakoja politinius anekdotus. Toje pačioje kupė sėdi tarybinis karininkas. Jo irgi paprašo ką nors papasakoti. Karininkas užmena mįslę.
— Ar žinote, kas tiesė Volgos-Dono kanalą!
Niekas nežino.
— Pylimus dešimtajame kran-te pylė tie, kas pasakojo politi-nius anekdotus, o kairiajame — tie, kas tų anekdotų klausėsi.

Įkalintas už komunizmą

— Į kambarį įveda naują kali-nį. Senbuviai klausia:
— Už ką patekai?
— Už komunizmą! — atsakė.
Visi nustemba. Naujokas paaiškina:
— Taip taip, suėmė už komu-nizmą, nes dirbau pagal galimy-bes, o ėmiau pagal poreikius.

Kaip atpažinti

— Kaip atpažinti pasaulio šalīs naktį, kai neturi kompasų?
— Reikia susirasti geležinkelį ir žiūrėti į traukinius. Pilni važiuoja į rytus, tušti grįžta į vakarus.

Batų krautuvėje

Nusivylęs pirkėjas batų krau-tuvėje skundžiasi:
— Prieš kelias dienas čia pir-kau batus, o jau lenda pirštai!
— O kas jūsų nuomone turėtų listi?

Atpažinimo ženklai

Chruščiovas su žmona grįžta iš užsienio kelionės.
— Kur esam? — klausia žmona.
Chruščiovas iškiša ranką pro autobuso langą ir sako:
— VDR.
Prašina kiek laiko — žmona vėl klausia. Chruščiovas vėl iškiša ranką:
— Lenkijoje.
Po valandos, kitos — vėl tas pat. Chruščiovas sako:
— Dabar jau namie.
Nustebusi žmona klausia, iš kur jis tai sužinojo, jei nežiūrėjo pro langą, o tik iškišdavo ranką.
— VDR man bučiavo ranką, Lenkijoje — apspjovė, o pas mus pavogė laikroduką.

Mokesčiai

Kai Brežnevas vizitavo Indiją, jis turėjo tokį pasikalbėjimą su ponija Gandhi.
Brežnevas: Kaip jūs priver-tėte tą visą minią čia susirinkti ir mane sveikinti?
Gandhi: Mokėjome kiekvie-nam po vieną rupiją.
Brežnevas: Rusijoje mes daro-me kitaip. Kas nepaklauso įsaky-mo atvykti, tas turi mokėti rublj.

Lenino skundas

Po Stalino nuvainikavimo Le-ninas mauzoliejuje ėmęs skustis, kad Stalinas dvokia.
Stalinas, išgirdęs skundą, at-sakęs:
— Dvoktum ir tu, jei tave Chruščiovas būtų taip apdergęs.

Svajonės

Lenkas užklausia kaimyną:
— Ar girdėjai, kad laidoja Brežnevą su Jeruzelskiu?
— Ne.
— Aš irgi ne, bet malonu pa-svajoti...

MODERN, TOTAL HIP AND KNEE JOINT REPLACEMENTS ARE NOW BEING PERFORMED IN THE BALTIC STATES IN CENTERS THAT ARE OFFERING SERVICES OF SURGEONS THAT HAVE BEEN TRAINED IN THE U.S.

RIGA-AMERICAN, LTD. OF WATERBURY, CONNECTICUT, IS IN A POSITION TO GUARANTEE THE DELIVERY OF TOTAL HIP AND KNEE SURGERY IN LATVIA, ESTONIA AND LITHUANIA.

PAYMENT FOR THE SURGERY CAN BE MADE EITHER IN THE U.S. OR IN THE INDIVIDUAL REPUBLIC.

ADDITIONAL INFORMATION IS AVAILABLE (IN ENGLISH) BY CALLING 203 - 757 - 5052 OR BY MAIL TO 1201 WEST MAIN STREET, WATERBURY, CT 06708 U.S.A.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius siūlo apdraudus planus. Susivienijimas savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant mortgičių.

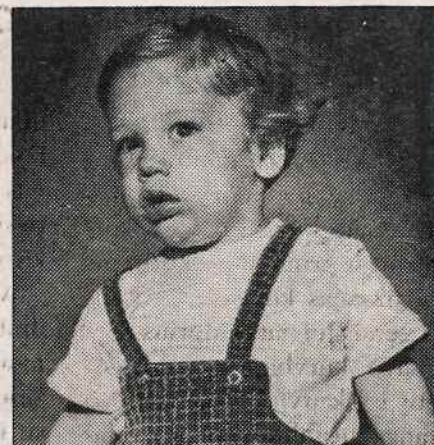
Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, 71-73 So. Washington Street, Wilkes-Barre, PA 18701. Didžiojo New Yorko lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847-2686.

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol. (Persiuntimui pridėti 2 dol.) Del užsakymų skambinti Darbininko administracijai 9 val. r. - 4 val. p. p. tel. 718 827-1351 arba rašyti: Darbininkas (administr.) 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

Pro-Choice, Bull!

Ain't I Got Nothin' To Say About It?

SKELBIMŲ TAISYKLĖS DARBININKE

DARBININKAS pasilieka teisę atsisakyti spausdinti skelbimus, kurie, mūsų nuomone, netarnauja bendram skaitytojų labui. Taip pat nebus dedami skelbimai, kurie turės arba pornografinį pobūdį, arba tikslą suklaidinti, arba einantys prieš skaitytojų interesus.

Užuojautų ir skelbimų reikalais, norint paskelbti, ar sustabdyti, arba norint sužinoti kainas ir kt., prašoma skambinti DARBININKO administracijai nuo pirmadienio iki penktadienio tel.: 718 827-1351 9 v. r. — 4:30 v. v.

SUDARYDAMI TESTAMENTUS, NEPAMIRŠKITE "DARBININKO"!

Tuo prisidėsite prie lietuvių palaikymo ne tik JAV, bet ir visuose lietuvių židiniuose, kuriuos kiekvieną savaitę lanko "Darbininkas".

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction, it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

Mail check to: South Boston Savings Bank, 460 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2900.

NAME _____ ADDRESS _____ CITY _____ STATE _____ ZIP _____

AMOUNT ENCLOSED \$ _____ SOCIAL SECURITY NO. _____ DATE OF BIRTH _____ SIGNATURE _____

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

MAIN OFFICE: 460 West Broadway, South Boston, 268-2900
WEYMOUTH OFFICE: 544 Main St., 337-1050
NEPONSET CIRCLE: 740 Gallivan Blvd., 825-9990
NEDHAM OFFICE: 355 Chestnut St., 449-0210
QUINCY OFFICE: 690 Adams St., 479-9660
WEST ROXBURY: 1833 Centre St., 323-8000

Waterview Properties of the Palm Beaches, Inc. M.L.S.

Ray Staskunas LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road 407 - 622 - 5000
North Palm Beach, FL 33408 407 - 626 - 8562 res.
SE Corner of PGA Bridge 407 - 622 - 5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1 (800) 369 - 7355

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York - Vilnius - New York \$599 r.t.
Chicago - Vilnius - Chicago \$599 r.t.
One way \$380

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IR RYGĄ IKI KOVO MĖNESIO PABAIGOS:

	I Vilnių	I Rygą
iš New York	\$700.-	\$600.-
iš Boston, Philadelphia, Washington	\$700.-	\$700.-
iš Chicago	\$750.-	\$620.-
iš Minneapolis, Cleveland, Detroit	\$750.-	\$750.-
iš Florida	\$800.-	\$750.-
iš Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$950.-	\$950.-

Kainos padidintos Kalėdų laikotarpiui. Siūlome pagigtas keliones ir iš Lietuvos ir Latvijos.

Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650
(800) 654-2432 (201) 944-1273 (201) 592-8780

GROŽIS "GROŽIO AKIVAIZDOJE"

NAUJA ANDRIAUS NORIMO KNYGA

Reikia stebėtis Andrium Norimu: ne tik sugeba gerai rašyti, o gali ir talką leidybai suorganizuoti. (Gale knygos padėka aukotojams ir primenama skolininkams už anas knygas...). Ir tai labai gerai. Jei pats autorius gerbia savo kūrybą, ja rūpinasi, turėtų ir skaitytojai pagerbti jo pastangas įsigilindami, ieškodami ten vertybių.

Knygoje ir sąrašas A. Norimo parašytų ir išleistų kūrinių — virš dvidešimt su viršum, ko ne pusė jų premijuotų. Taigi, kritikai gerai vertina A. Norimo kūrybą.

Visi meno kūriniai ieškome grožio. Ieškome skaitydami ir literatūros kūrinių.

Įdomus pavadinimas novelių ir apybraižų knygai — "Grožio akivaizdoje". Spėju, Andrius Norimas tokį parinko todėl, kad trys pirmieji knygoje kūrinių (apie trečdalis visos knygos) yra sąlyty su Mikalajum Konstantinu Čiurlioniu, genialiuoju dailininku ir muziku. Net ir A. Norimo knygos viršelis — Čiurlionio kūrybos reprodukcija (deja, ne labai vykusiai, matyt, dėl spausdinimo sunkumų). Šiais trim kūrinių A. Norimas, tarytum, norėjo išreikšti savo įspūdį, savąjį grožio supratimą ir pasigėrėjimą didžiojo kūrėjo (grožio) atšvaitu. Grožis grožyje abstraktus dalykas, daugiau juntamas, o nelengvai išreiškiamas. Nors šios knygos autorius įdomiai prieina prie kai kurių Čiurlionio gyvenimo ar kūrybos detalių, tačiau novelėje ir apybraižose

nematome ir nepajuntame Čiurlionio gražesnio, negu jį kiekvienas individualiai pergyvename tiesioginėje akistatoje su jo kūryba.

Antroje knygos dalyje, pavadintoje "Nutikimais", septyniuose kūriniuose A. Norimas, žinoma, irgi ieško grožio tikruose ir jo sugalvotuose gyvenimo nutikimuose. Ypač tai žymu ilgesnėje novelėje (20 puslapių) — "Grožio akivaizdoje", kur aprašyta gražuolės Daivos ir jos muzikos mokytojo (vėliau paaiškėja, kad tai jos tėvas) tragiška meilės istorija. Šioje novelėje nemažai svarstymų apie bet kokį grožį: mergaitės išorinį ir vidinį grožį, dailės, muzikos, draugystės, meilės grožį... Intriga neblogo (magnetofono juostoje rastas savižudžio pasipasakojimas), ir pasakojimo kalba gera ir aprašymas jautrus net jausmingas... O kažin ko stinga iki tikro grožio: kiek dirbtina, egzaltuota, nenatūralu, nors novelė paremta realistiniais pagrindais.

Kur kas daugiau grožio jūntama novelėje "Savaigalių žmona", negu "Grožio akivaizdoje", kadangi tos žmonos ir jos naivoko vyro (jis dirbo dviejų pamainių darbus, tai jie susitikdavo tik savaitgaliais) psichologiniai bruožai tikri, jų keisto gyvenimo dienų ir savaitgalių įtampa natūraliai veda iki netikėtos (ir drauge tokios tikros) atomazgos. Iš šios novelės labiausiai pajuntamas autoriaus pasakojimo meistriškumas.

Viena, antra sintaksės klai-

delė: stinga kablelių prieš šaltinius sakinius (26, 28 psl.), nedaug korektūros klaidų, — taip, kad knygą skaityti lengva ir malonu. Sudomina temų įvairumas ir vietomis gilesnės mintys.

Andrius Norimas — "GROŽIO AKIVAIZDOJE", novelės ir apybraižos. Išleido Literatūros mylėtojų talka, spaude "Draugo" spaustuvė 1993 m. Tiražas 500 egz. Kaina \$10.

A. R.

ANTANO IR REGINOS PURŲ STIPENDIJOS GIMNAZISTAMS

Jau beveik porą dešimtmečių Lietuvos Fondas kasmet skiria stipendijas mokiniams iš Pietų Amerikos. Tačiau prašančiųjų visuomet būna daugiau, negu Lietuvos Fondas gali patenkinti. Todėl reikia džiaugtis, kad jau ketvirtus metus Tautos Fondas papildomai skiria a. a. Antano ir Reginos Purų stipendijas nepasiturintiems Vasario 16-osios gimnazijos mokiniams. O tokių mokinių, kurių tėvai nepajėgtų sumokėti už išlaikymą bendrabutyje, visuomet atsiranda dėl įvairių priežasčių.

Per trejus metus Purų stipendiją yra gavę 5 mokiniai iš Brazilijos, 1 iš Malio (Afrikos) ir 2 iš Vokietijos. Visi mokiniai iš Pietų Amerikos — Patricia Jušinskaitė, Mara Catafay-Antanaitytė, Karolina Ramašauskaitė ir Robertas Karsokas — atvyko į gimnaziją nemokėdami arba labai silpnai mokėdami lietuviškai kalbėti. Po vienerių metų išvyko neblogo kalbėdami lietuviškai ir susipažinę su Lietuvos istorija, geografija, muzika ir papročiais, o kas svarbiausia — su pačia Lietuva. Lietuva netoli, ir visiems buvo sudarytos sąlygos ten nuvykti ir praleisti atostogas. Mokiniams iš Malio, Viktoras Diavara, atvyko į gimnaziją kalbėdamas lietuviškai, bet jis tikriausia mališkas arba prancūziškas mokyklas belankydamas būtų pamiršęs lietuvių kalbą. Tikrai nebūtų radęs ryšio su lietuviais ir Lietuva.

Pasitaiko ir iš kitų kraštų mokinių, kuriems reikalinga parama. Pavyzdžiui, iš Vokietijos turėjome mokinę Sandrą Makutėnaitę, kurios tėvas lietuvis, motina vokiečių. Tėvas buvo laisvas pirklys, neapsidraudęs ir staiga numirė, kai Sandra tebuvo 1 metų. Šeima labai vargingai gyveno iš socialinės pašalpos. Mama nepajėgė jos leisti į mūsų gimnaziją, o valstybė išlaikymo bendrabutyje nesutiko apmokėti, nes tai nebūtina pragyvenimui. Sandra gavo stipendiją iš Antano ir Reginos Purų fondo. Ji puikiai išmoko lietuviškai kalbėti, buvo aktyvi skautė, dainavo chore, šoko tautinius šokių ir baigė 10 klasių, kad galėtų stoti į vaikų darželio auklėtojų mokyklą. Ji amžinai bus dėkinga Antanui ir Reginai Purams.

Šie taurūs lietuviai nebuvo milijonieriai. Antanas Puras gimė 1900 m. sausio 19 d. Degučių kaime, Antalieptės valsčiu, Zarasų apskr., valstiečių šeimoje. Baigęs vidurinį mokslų tarnavo Antalieptės valsčiaus valdyboje. Antrojo pasaulinio karo metu pasitraukė į Vokietiją. 1947 m. emigravo į Angliją. 1953 m. sausio 13 d. vedė Reginą Dubinskaitę, gimusią 1911 m. gegužės 21 d. Augustavo apskr. Antrojo pasaulinio karo metu ji išvyko į Vokietiją, o vėliau emigravo į Angliją.

1956 m. Purai persikėlė gyventi į Ameriką. Taupiai gyvendami, šelpė gimines Lietuvoje,

Paryžiuje 1993 m. liepos 10 d. mirusio skulptoriaus Antano Mončio palaikai laidojami rugsėjo 18 d. Grūšlaukės kapinėse. Urną su pelenais lanko sūnus Kristupas, religines apeigas atlieka Grūšlaukės klebonas ir tėvai pranciškonai iš Kretingos.

LIETUVOS AKLIEJI DĖKOJA PHILADELPHIJOS LIETUVIAMS

Philadelphijos lietuvių bendruomenės ir Vilniaus aklųjų mokyklos bendravimas prasidėjo 1991 m. rudenį. Tuomet į Philadelphijos Overbrook aklųjų mokyklą studijuoti atvyko pirmieji 3 žmonės iš Lietuvos. Tai buvo du Vilniaus aklųjų mokyklos mokiniai ir vienas mokytojas — Vitautas Purlys. Studentai gavo pilną išlaikymą iš Overbrook mokyklos, tačiau savaitgaliais juos maloniai globojo Majauskų ir Masaičių šeimos iš New Jersey, J. Kroktytė-Stirbienė, Viliamų šeima iš Philadelphijos, o taip pat ten veikiančios lietuvių organizacijos.

Praėjusiais metais toje pačioje Overbrook aklųjų mokykloje stazavosi mokytoja Regina Labininė, irgi dirbanti Vilniaus aklųjų mokykloje. Globėjų ratas žymiai prisipletė — tai M. Bigienė, Joe Jesse, A. Masionis,

— Julius Būtėno, rašytojo ir literatūros tyrinėtojo 85-metis Lietuvos rašytojų klubo vakare "Žodis ir laikas" paminėtas lapkričio 30 d. Supažindinta su ja nauja knyga "Kudirkos bendražygiai". Pokalbyje dalyvavę kolegų P. Pečiūra, V. Maknys, B. Savukynas ir kiti kalbėjo apie tai, kas prabūta, ko nebūta ir kaip tas šiandien atrodo.

— Pašto ryšius su Ukraina Lietuva atnaujino lapkričio 20 d. Alimėntus, pensijas, pašalpas Lietuvos paštas priima litais, o Ukrainoje išmokama karbovancais (ir atvirkščiai) pagal galiojantį kursą. Iš Danijos ir JAV atsiumėtos Lietuvos piliečiams perlaidos išmokamos JAV doleriais.

— Palangos naujas tiltas, kurį netrukus žadama pradėti statyti, bus 25 metrais ilgesnis už sugriautąjį. Jo plotis bus 7.7 m. Statyba kainuos apie milijoną litų. Tiltą ketinama baigti statyti 1995 m. pabaigoje.

buvo dosnūs lietuviškos organizacijoms, spaudai, radijui.

Antanas Puras mirė 1986 m. lapkričio 7 d. ir Regina Puriene — 1990 m. rugpjūčio 31 d. Abu palaidoti Cypress Hills kapinėse, Brooklyn, NY.

Savo testamentu įsteigė "Antano ir Reginos Purų stipendijų fondą". Jo paskirtis — remti Vasario 16-osios gimnazijoje besimokančius jaunuolius. Tokiu būdu jie save labai prasmingai jam žino.

Andrius Šmitas,
Vasario 16-osios gimnazijos
direktorius

Kasinskų, Jakų, Dragūnų, Pliuskonių šeimos. Labai gražiai ir prasmingai padėjo Philadelphijos Moterų klubų federacija, vadovaujama S. Jurskytės. Jos iniciatyva buvo surengtos mokytojos R. Labininės išleistuvės, kurių metu buvo surinkta \$715 aukų skirtų Vilniaus aklųjų mokyklai.

Ir štai spalio mėnesio viduryje Vilniaus aklųjų mokyklą pasiekė didžiulė labdaros siunta, kurią suorganizavo BALFO organizacija ir jos pirmininkas J. Majauskas. Siuntoje buvo daug panaudotos kompiuterinės technikos, drabužių, maisto produktų, medicininė reikmenų.

Sudarant siuntą dalyvavo ir prisidėjo labai daug žmonių, negailinčių savo laiko, sveikatos ir pastangų. Tai M. ir J. Majauskai, Ž. ir A. Masaičiai, D. ir G. Dragūnai, o taip pat Dalia ir Rimas Jakai, kurie ne tik jau keletą metų labai nuoširdžiai ir dosniai globoja Lietuvoje veikiančią "Vilties" draugiją, bet rado galimybę taip pat paremti Vilniaus aklųjų mokyklą, atsiųsdami daug mums taip malonių ir reikalingų dovanų.

Mes esame labai dėkingi už visus atsiųstus mums daiktus. Jie suteikė tikrai daug džiaugsmo aklųjų mokyklos mokiniams, našlaičiams, mokytojams ir auklėtojams, kurie, gaudami tokius mažus atlyginimus, labai vertina bet kokią paramą.

Šiais metais Overbrook aklųjų mokykloje mokosi mūsų mokyklos mokiniai Žydrūnas Šimkus ir Vygandas Raulskas. Džiugu, kad ir šiais metais nuoširdžiai lietuvių šeimos globoja ir rūpinasi jais, padeda susivokti tolimame naujo Tėvynės krašte.

Lietuvos Aklųjų Sąjungos, Vilniaus aklųjų mokyklos kolektyvo vardu, nuoširdžiai dėkojame Philadelphijos ir New Jersey lietuviams už jau antrą labdaros siuntą, už nuoširdumą, globą ir rūpinimąsi mūsų pasiuntiniais, jų buvimo Philadelphijoje metu.

Nuoširdžiai sveikindami su Šv. Kalėdomis ir Naujaisiais Metais, linkime visiems kuo geriausios sėkmės, stiprios sveikatos ir ištvermės dirbant ir gyvenant dėl mūsų brangios Tėvynės gerovės, dėl likimo nuskriaustų žmonių gyvenimo palengvinimo.

G. Nenartavičius,
Lietuvos Aklųjų Sąjungos
atstovas

A. Daujotienė,
Mokyklos direktorė

R. Labininė, V. Purlys,
aklųjų kompiuterinio mokymo
centro darbuotojai

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išėjusių lietuvių, 1994 metams paliko tą pačią metinę prenumeratą — \$85 oro paštu. Kiti Lietuvos dienraščiai prenumeratą oro paštu pakėlė 50%. Jau laikas užsisakyti "Lietuvos aidą" 1994 metams arba pratęsti turimą prenumeratą. Čekj \$85 išrašyti: "Lietuvos aidą" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Telef. 708 986-1613.

KNYGOS ANGLŲ KALBA — geriausia dovana lietuviškai nekalbantiems

Darbininko administracijoje gaunamos šios anglų knygos:

Introduction to Modern Lithuanian, Dambriūnas, Schmalstieg & Klimas. Tai geriausias vadovėlis išmokti lietuviškai. Kaina 25 dol. Yra pagamintas ir **A Set of 4 audio cassettes**, vartojamas su knyga. Visi paaiškinimai anglų kalba. Kaina 40 dol.

Lithuania 700 Years. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Kietais viršeliais, su spalvotu aplanku, 458 psl. Kaina 25 dol.

Lithuanian Cookery by Izaobelė Sinkevičiūtė. 5th printing 1993. Populiariausia dovana. 325 psl. Yra labai daug lietuviškų valgių receptų. Kaina 15 dol.

Hell in Ice, by Onutė Garbštienė. Introduction by Alfred E. Senn, Ph.D. Translated into English by Raimonda K. Bartuška. Published by Alksninis family. Tai dienoraštis moters, kuri 1941 m. birželio mėn. iš Lietuvos buvo išvežta į Sibirą. Kaip ji išaugino du mažus vaikus ir pati išliko. Prof. A. E. Senn savo jvade rašo (duodame ištrauką): "The author of this diary was a member of the class of 1941, the tens of thousands of inhabitants of the Baltic region, of Latvia, Lithuania, and Estonia, whom Soviet authorities rounded up on a single June night, loaded into cattle cars, and dispatched to the wastelands of Siberia. A diary like this one brings us closer to the hideous experience these people endured than any historian can — just as the diary of Anne Frank gave witness of the suffering of the Jews of Europe in World War II." Knyga išleista Vilniuje, 1992. Kietais viršeliais, 255 psl., su spalvotu aplanku. Kaina 15 dol.

Šias knygas galima gauti Darbininko administracijoje. Iki Kalėdų užsisakant, nereikia pridėti persiuntimo mokesčio. Čekius ir užsakymus siųskite: **DARBININKAS**
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
Tel. (718) 827-1351

A.† A.

GEDIMINUI STASIUKEVIČIUI

mirus, reiškiamo nuoširdžiai užuojautą jo seseriai Genutei ir Algiui Dudoms ir kitiems artimiesiems.

J. Adienė
M. Arienė
G. A. Armaliai
L. Jankauskienė
G. Jezukaitienė
O. P. Michelevičiai

A.† A.

BIRUTEI BUTRIMIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą Romą, dukterį Ritą, sūnus Antaną ir Ričardą, gimines ir artimuosius.

Marijona Kleizienė
Vidas Kleiza
Nijolė ir Vytas Naroniai
Jūratė ir Bronius Nemickai

A.† A.
TONY SLYE

mirties vienerių metų sukaktį minint, už jo sielą mišios bus aukojamos sausio 23 d., sekmadienį, 11:15 val. r. Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspeth, NY.

Velionio artimieji ir draugai prašomi prisiminti jį savo maldose.

Žmona Sophie Slye

DARBININKAS

Redakcija (718) 827-1352
 Redakc. FAX .. (718) 827-2964
 Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
 Vienuolynas ... (718) 235-5962
 Vyskupas (718) 827-7932
 Salė (kor.) (718) 827-9645
 Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
 Brooklyn, NY 11207

BERNELIŲ MIŠIOS APREIŠKIME

Apraiškimo parapija, Brooklyne, NY oficialiai nustatytų ribų neturi. Jos parapiečiai yra plačiai pasklidę po New Yorką ir Long Island. Dėl nemažų atstumų bei kitų nepatogumų ne visi sekmadieniais pajėgia susirinkti į Apreiškimo bažnyčią ir dalyvauti mišių aukoje. Bet už tai per didesnes bažnytines bei tautines šventes dauguma stengiasi atvykti ir jas atšvesti savoje, lietuviškoje parapijos bažnyčioje. Tad ir šį kartą į Bernelių mišias susirinko daug didesnis parapiečių skaičius kaip, kad eiliniams sekmadieniais. Matėsi daug jaunų veidų ir neseniai atvykusių iš Lietuvos. Šventiškai išpuoštos bažnyčios pilioriuose kabėjo žali vainikai. Mišioms paruošto stalo priešakyje — prakartėlė. Didžiojo altoriaus, kuris škeno raudonai žydnėtų gelių žieduose, abiejose šonuose stovėjo žibančios eglutės. Bažnyčios išpuošimą atliko Jurgis ir Irena Rudžiai.

Pusvalandį prieš Bernelių mišias parapijos bažnytinis choras, vadovaujamas muz. Gintarės Bukauskienės, pavadinęs "Kalėdinis pasveikinimas" atliko šešias, kompozitorių J. Gaubo, A. Adams, J. Naujalio ir J. Švedo, kalėdines giesmes. Pradžioje G. Bukauskienės vargonais šolo pagrojo F. Mendelssohno kalėdine tema sukurtą kompoziciją. Vidurnaktį Bernelių mišias, kartu su vysk. Paulium Baltakiu, OFM, aukojo kun. Vytautas Palubinskas ir kun. Stasys Raša. Klebonas, perskaitęs evangeliją ir išreiškęs šventiniais sveikinimais bei linkėjimais, pasakyti pamokslą pakvietė vysk. P. Baltakį, OFM.

Parapijos choras mišių dalis: Kyrie, Gloria, Sanctus ir Agnus Dei (kompozitorius A. H. Rosewig) giedojė lotyniškai, o interpuose J. Naujalio ir F. Gruber tradicines kalėdines giesmes — lietuviškai. Reikia džiaugtis ir dešimti parapijos chorui ir jo vadovei Gintarei Bukauskionei, kad jie sugebėjo paruošti ir atlikti tiek daug gražaus giedojimo. Mišias užbaigus, chorui giedant "Linksmą giesmę", dalyviai sveikindamiesi ir dalindamiesi šventiniais linkėjimais skubėjo į namus, nešdamiesi patirtą ir išgyventą Krisaus užgimimo džiaugsmą.

p. palys

"Pastoralė", Kauno mergaičių sakralinės muzikos choras, atlikęs apie 30 koncertų JAV ir Kanadoje (taip pat ir New Yorke), grįžo į Kauną. Vytauto Maželio nuotraukoje — dalis chorisčių koncerto metu.

Gražus spalvotas "Darbininko" kalendorius buvo išsiuntinėtis visiems skaitytojams gruodžio mėn. pradžioje. Kas dar jo negavo, prašom pranešti administracijai, skambinant telefonu (718) 827-1351. Dar yra likusių kalendorių; juos galima užsisakyti aukščiau duotu telefonu ar parašant laišką: "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY, 11207. Kalendoriaus kaina \$4.00. Daug skaitytojų užsisakė dar po keletą kalendorių, kad išsiųstų juos giminiams į Lietuvą.

Vilniaus universiteto studentų choras "Virgo" atvyksta į New Yorką ir koncertuos Kultūros Židinyje vasario 6 d., sekmadienį, 2:30 val. popiet. Koncertą rengia LB Queens apylinkės valdyba.

Joseph M. ir Cheryl Milukas, Stamford, CT, ir šiemet paremė "Darbininką", atsiųsdami 90 dol. čekį už prenumeratą. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Zigmas Zalyas, Lagrangeville, NY, atsilygindamas už kalendorių, prisuntė 50 dol. čekį. Tai didelė parama "Darbininkui", už kurią nuoširdžiai dėkojame.

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skribus siuntinius siunčiame AIR CARGO. Pinigai pervedami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. BOSTONO apylinkėje 508 428-1004. (sk.)

Alex Šerpas, Astoria, NY, prenumeratą buvo užmokėjęs iš anksto, o dabar atsiuntė vėl 50 dol. čekį laikraščio leidimui paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

Dr. Birutė Preikštas, Ormond Beach, FL, kaip kasmet, taip ir šiemet, užmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 100 dol. čekį. Tai didelė parama "Darbininkui", už kurią nuoširdžiai dėkojame.

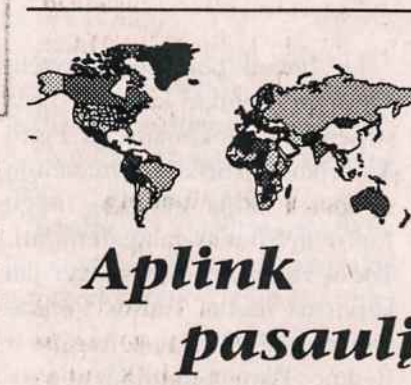
Edmund ir Danutė Petrikai, Massapequa Park, NY, užmokėjo prenumeratą, atsiųsdami 79 dol. čekį. Labai dėkojame už paramą spaudai.

Janina Hoff, Huntington Pk., CA., užmokėjo prenumeratą su 80 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už paramą spaudai ir už malonų laišką ir gražius linkėjimus.

Genovaitė ir Kazys Trečio-kai, Union, NJ, kasmet paremia "Darbininką" stambia auka. Ir šiemet užmokėjo prenumeratą, atsiųsdami 100 dol. čekį ir gražius linkėjimus. Nuoširdžiai dėkojame.

Moteris iš Lietuvos ieško darbo Washington, DC mieste. Gali slaugyti ligonius, valyti butus ir kt. Negyventų šeimoje. Jei kas padės įsidarbinti, atsilygins. Skambinti vakarais nuo 6 val. iki 8 val. Nijolei telefonu (202) 544-5561. (sk.)

Moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali šeiminkauti, valyti butus, prižiūrėti vaikus ir kt. Kalba šiek tiek angliškai. Norėtų gyventi šeimoje. Skambinti tel. 718) 948-4669. Prašyti perduoti žinią Birutei. (sk.)

Aplink pasaulį

Rusijos Liberalų Demokratų partijos lyderis Vladimir Žirinovskij, neišėjęs, kad jo tėvas buvo žydas, prieš dešimt metų bandė imigruoti į Izraelį. Šią žinią gruodžio 27 d. pranešė Baruch Gur iš Žydų agentūros, kuri padeda žydams imigruoti į Izraelį. Žirinovskij bandė gauti pakvietimą iš Izraelio, pagal kurį Sovietų Sąjungos žydai galėjo imigruoti į Izraelį, bet niekada, atrodė, neužpildė pareiškimo palikti Sovietų Sąjungą. Deborah Lipson, Izraelio imigrantų grupės atstovė, patvirtino, kad Žirinovskijui buvo pasiūlyta išskirtinė 1983 m. pabaigoje. O pats Žirinovskij gruodžio 26 d. lankėsi Bulgarijoje, kur, susitikęs su Bulgarijos prezidentu Zhelyu Zhelev, pareiškė, kad Bulgarijos prezidentui laikas palikti savo kabinetą. Zhelev pasipiktinęs pareiškė, kad "rimtas politikas niekada sau neleis kištis į svetimos valstybės vidaus reikalus". Žirinovskij taip pat kelis kartus pareiškė Bulgarijos prezidentui, kad Bulgarija turėtų vaidinti didesnę rolę Balkanuose ir pasiūlė,

kad į Bulgarijos teritoriją turėtų iėti kaimyninė Makedonija, buvusi Jugoslavijos respublika. Bulgarija gruodžio 28 d. įsakė Žirinovskij palikti Bulgarijos teritoriją per 24 valandas. Toks įsakymas buvo duotas, dėl "ižėdžiančių pastabų valstybės vadovui ir dėl neleistino kišimosi į suverenios valstybės vidaus reikalus". Žirinovskij planavo aplankyti ir Vokietiją, tačiau gruodžio 29 d. Vokietijos užsienio reikalų ministras atmetė Žirinovskij prašymą dėl turistinės vizos. Žirinovskij gruodžio 29 d. buvo priverstas grįžti į Maskvą. Bulgarijos Liberalų Demokratų partijos lyderis Veselin Košev (kuris lydėjo Rusijos Demokratų Liberalų lyderį jo kelionės Bulgarijoje metu) kartu su Žirinovskij sausio 2 d. susitiko su Rusijos prezidentu B. Jelcin. Artimiausiuose Žirinovskij planuose - vizitas į Austriją sausio 5 d. Istorinis susitaikavimo susitarimas (diplomatinių santykių užmezgimas) tarp Izraelio ir Vatikano pasirašytas gruodžio 30 d. Artimiausiu metu bus pasikeista atstovais, po to ambasadoriais ir vėliau bus pradėtos du metus trukusios derybų dėl ekonominių ir kitų ryšių. Susitarimas iššaukė kai kurių Izraelio gyventojų protestą. Žiema į Maskvą atnešė papildomų nelaimių. Kiekvieną dieną 1,500 žmonių susižeidžia, paslydę ant ledu padengtų gatvių ar

šaligatvių. Tokių nelaimių skaičius, lyginant su praėjusiais metais išaugo 10%. Blogėjančios gyvenimo sąlygos pereinant iš socializmo į kapitalizmą Lenkijoje iššaukė mažiausią gyventojų prieaugį nuo pat Antrojo pasaulinio karo. Skirtumas tarp gimusiųjų ir mirusiųjų skaičiaus nukrito iki 107,000. Gimimų skaičius jau 10 metų pastoviai mažėja. Gyvenimo amžius Lenkijoje yra žemiausias visoje Europoje: vidutinis vyrų gyvenimo amžius - 66,7, moterų - 75,7 metų. JAV ambasadorius Thomas Pickering gruodžio 28 d. atsiprašė už JAV Viceprezidento Gore sargybinius, kurie netinkamai elgėsi, kai Gore neseniai lankėsi Maskvoje. Incidentas įvyko Sank Peterburgo Pulkovo aerouoste. Vienas iš apsaugos vyrų lengvai pastūmė į šoną generolą Sergeij Seleznev, Sank Peterburgo karinį vadą. JAV ambasadorius atsiprašydamas pasakė, kad sargybinis nebuvo susipažinęs su Rusijos diplomatinio protokolu. JAV ambasada Maskvoje įvykiu nekomentavo. Ukrainos karių pajėgų malūnsparnis sprogo gruodžio 29 d., ką tik pakiles iš Odesos Juodosios jūros uosto. Septyni žmonės žuvo. Ukrainos prezidento karinis patarėjas Vladimir Petenko pasakė, kad nelaimės priežastis yra "grynai techninė". Ukrainos prezidentas įsakė vyriausybei ištirti įvyki.

Ieškoma virėja dėl 120 lovų Slaugos namų, turinti patirties su dietišku maistu ir vadovavimu virtuvės personalui. Kreiptis prisiumėiant savo gyvenimo ir darbo aprašymą: Matulaitis Nursing Home, 10 Thurber Rd., Putnam, CT, 06260. (sk.)

Gera žinia New Yorko ir apylinkių lietuviams
VILTIES siuntinių agentūra praneša, kad lapkričio 18 dienos dviejų Kalėdinių konteinerių visi siuntiniai sėkmingai išdalinti Jūsų artimiesiems iki Kalėdų. Vilties atstovai sekantį kartą į New Yorką surinkti siuntinių atvyks vasario 5 d. šeštadienį. Siuntinius priims ir apiformins Kultūros Židinio kieme (buvusios spaustuvės patalpose) nuo 12 iki 4 val. popiet. Jokių muitų mokėti nereikės. Tolimesnis Vilties atstovų planas paimti siuntinius New Yorke yra: vasario 26, kovo 26, balandžio 30, gegužės mėn. neatvyks, birželio 11. Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis **VILTIS** Lithuanian Relief Parcel Service 368 West Broadway Boston, MA 02127 Tel: (617) 269-4455. (Lietuvių Piliiečių Klubas antras aukštas) (sk.)

Rusijos armijos pertvarkymo planai, baigiantis 1993 m., pasikeitė. Gruodžio 29 d. Rusijos gynybos ministras Pavel Gračov pareiškė, kad yra atsakoma žymiai sumažinti armijos dydį ir bus formuojamas greitojo reagavimo jėgos, pritaikytos dabartinėms sąlygom. Tiesa, Rusijos armijos dydis iki 1994 m. pabaigos turėtų sumažėti nuo 2.3 milijono iki 2.1 milijono kareivių ir karininkų, o paskui jos dydis turėtų nesikeisti. Tačiau dar taip neseniai Rusijos prezidentas B. Jelcin pasakė, kad iki 2000 metų Rusijos kariuomenės skaičius turėtų sumažėti iki 1.5 milijono. Dabar pozicija keičiasi, tikriausiai, dėl įvykusių rinkimų į Rusijos parlamentą rezultatų. Gynybos reikalų ministras pasakė, kad "stengsis išsaugoti 2.1 milijono skaičių". Gračov taip pat pabrėžė, kad dabartinis karinis biudžetas padengia tik vieną trečiąją dalį kariuomenės poreikių. "Dabar, kai mes nebesame priešai, bet grėsmė Rusijai gali ateiti iš bet kur, mes privalome sukurti lanksčią kariuomenę", - pasakė Gračov. Gynybos reikalų ministro pareiškimas rodo karinės doktrinos Rusijos politikoje posūkį. Dar neseniai Gračov rėmė Jelcin idėją žymiai sumažinti kariuomenės skaičių, tačiau dabar jis šia ideja kalti-

na išvaikeityjį parlamentą. Rusijos slaptosios policijos pajėgų tarnautojams nenusimato tolia šviesi ateitis, kaip kareiviams ir karininkams. Mažiausiai viena trečioji tarnautojų artimiausiu metu ieškosis darbo. Gruodžio 21 d. Rusijos prezidentas B. Jelcin išleido įsakymą, kuriuo panaikinama Saugumo ministerija. Kaip pareiškė Saugumo ministerijos vadovas d a s Ni - k o - l a i j Goluško, dauguma tarnautojų pereis dirbti į Vidaus reikalų ministeriją. Jelcin suteikė Goluško dviejų savaitių terminą, per kurį turi būti išformuota Saugumo ministerija ir sukurta kontražvalgybos agentūra. Saugumo vadui ta užduotis aiškiai nepatiko ir jis komentavo prezidento sprendimą: "Jūs tikriausiai žinote populiarią posakį: jei tu nori susilpninti organizaciją, tai reikia pradėti ją reorganizuoti". Priėmimo į naująją kontražvalgybos agentūrą kriterijai, pagal Goluško, bus sekantys: "pareigos jausmas, aukšti profesiniai sugebėjimai ir ištikimybė tėvynei". Kontražvalgybos agentūra, į kurią įeis ir pasienio kariuomenė, bus tiesiogiai pavaldi prezidentui, bet ne vyriausybei ir ne parlamentui. Taigi, naujieji metai Rusijoje prasideda su ryškiais pasikeitimais karinėse ir saugumo struktūrose. A. J.

Klaipėdos Krašto atvadavimo 71 metų sukakties MINĖJIMAS
Ivykis sekmadienį, sausio 16 d., 3 val. popiet Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY.
 - Paskaitą skaitys Lietuvos dimisijos majoras BALYS RAUGAS;
 - Meninę programą atliks VYTAUTAS DAUGIRDAS ir JULIUS VEB-LAITIS;
 - Po programos pabendravimas prie kavutės.
Visus kviečia
New Yorko šauliai, ramovėnai ir birutietės

DĖMESIO KELIAUTOJAM I DAINŲ IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ LIEPOS 7 - 10 D.D.

Patogūs ir pigūs skrydžiai iš įvairių JAV miestų. Galima užsisakyti tik lėktuvo bilietus arba pilnas paslaugas Lietuvoj, Latvijoje, Estijoje - viešbučiai, maistas, transportacija, gida. Grupinius skrydžius galima užsisakyti nuo balandžio iki spalio mėn.

Grupiniai skrydžiai į šventę (min 10 žmonių): KAINA (plius taxai)

Kas užsako lėktuvo bilietus, viešbučius ir kitas paslaugas, gauna nemokamai bilietus į šokių ir dainų šventę.	Birželio 27 - liepos 16 iš Čikagos	\$979	Šios kainos galioja nusipirkus bilietą iki kovo-1 d.
	Birželio 28 - liepos 13 iš N.Y. (JFK)	\$850	
	Birželio 29 - liepos 20 iš Miami	\$925	
	Birželio 29 - liepos 13 iš Newark (N.J.)	\$878	
	Birželio 29 - liepos 15 iš Los Angeles	\$1,164	
	Birželio 30 - liepos 20 iš N.Y. (JFK)	\$850	
	Liepos 4 - 23 iš San Francisco	\$975	

VYTIS TRAVEL
 2129 Knapp St., Brooklyn, NY 11229
 Tel. 718-769-3300; 1-800-952-0119
 FAX: 718-769-3302 Telex: 216 282